

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, VASARIO – FEBRUARY 17, 2011 • Vol. CII Nr. 30

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-16-11

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Apie montesorinį auklėjimą skaitykite 12 psl.

- Prezidentė ir premjeras – dar-nus dvejetas?
- AA ir „Al-Anon“
- Kaip JAV pasivijo ir pra-lenkė sovietus
- Per bolševizmo imperijos uždangą
- Skautybės kelias
- „Draugo“ lietuviukai
- Prisimintas A. Stulginskis
- Mūsų stalui
- Montesorinis auklėjimas

Valiutų santykis
1 USD — 2.56 LT
1 EUR — 3.45 LT

„Gintarinis obuoliukas“ – MLM mokytojai E. Kunickienei

Čikaga – Maironio lituanistinę mokyklą (MLM) Lemont, IL pasiekė džiugi žinia – JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo taryba šiais metais „Gintarinio obuoliuko“ apdovanojimą skyrė mokytojai Erikai Kunickienei. Tai didelė garbė ir dar didesnis išipareigojimas. Gal „Gintarinis obuoliukas“ ir nėra „Oskaras“, visiems Amerikos lituanistinių mokyklų mokytojams jis reiškia labai daug. Šį apdovanojimą gauna tik vienas – geriausias iš geriausiųjų ir tik kartą metuose. Kadangi lituanistinių mokyklų daug, dar daugiau puikių pedagogų, o „Gintarinis obuoliukas“ – tik vienas, apdovanotasis savaime tampa išskirtiniu.

MLM šiais metais „Gintarinį obuoliuką“ gauti pasiūlė net aštuonis iš gausaus puikių mokytojų būrio:
Nukelta į 13 psl.

JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo taryba šiais metais „Gintarinio obuoliuko“ apdovanojimą skyrė mokytojai Erikai Kunickienei.
Živilės Ramašauskienės nuotr.

Lietuvius ir Lietuvą pasveikino JAV valstybės sekretorė

Washington, DC (BNS ir Lrytas.lt info) – Lietuvos valstybės atkūrimo proga Jungtinių Valstijų prezidento Barack Obama ir JAV žmonių vardu Lietuvą ir lietuvius pasveikino Jungtinių Valstijų valstybės sekretorė Hillary Clinton.

Aukšta JAV pareigūnė sako, kad Jungtinės Valstijos didžiuojasi, būdamos stipria Lietuvos partnere ir sąjungininke. Anot jos, dvišalius santykius stiprina gausus lietuvių kilmės amerikiečių, palaikančių ryšius su Lietuva, būrys.

„Mes dirbame kartu, kad pagerintume regiono saugumą ir pagyvintume tarpusavio bei regioninę prekybą. Mes bendradarbiaujame per NATO Tarptautinių saugumo paramos pajėgas (ISAF) kovodami už geresnę Afganistano žmonių ateitį“, – sakė H. Clinton.

„Lietuvą ir JAV vienija draugystė, paremta bendromis vertybėmis – pagarba laisvės, demokratijos, žmogaus teisių ir teisės viršenybės idealams. Šiuos ryšius stiprina daug lietuviškos kilmės amerikiečių, turinčių stiprius giminytės ir kultūrinius ryšius su regionu“, – teigė JAV valstybės sekretorė.

Anot jos, Lietuva iškilo kaip svarbi žaidėja Europos ir pasaulio reikaluose, ir „jos klestinti demokratija toliau įkvepia kitas pasaulio tautas“. „Linkiu Lietuvos žmonėms laimingos Valstybės atkūrimo dienos ir tikiuosi toliau gilinti mūsų partnerystę“, – sakė H. Clinton.

Michigan valstijos gubernatorius Rick Snyder atskiru dekretu šių metų vasario 16-ąją paskelbė Lietuvių nepriklausomybės diena Michigan valstijoje.

Netekome poeto Justino Marcinkevičiaus

Justinas Marcinkevičius.
Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

Vilnius (ELTA) – Eidamas 81-uosius metus, Vilniuje vasario 16 d. rytą mirė poetas, vertėjas, visuomenės veikėjas, akademikas Justinas Marcinkevičius. Rašytojas užgeso ligoninėje, neatsigavęs po gruodžio 7 d. savo namuose patirtos sunkios traumos.

Vienas iš garsiausių lietuvių rašytojų – poetas, dramaturgas, prozininkas J. Marcinkevičius gimė 1930 m. kovo 10 d. Važatkiemyje, Prienų rajone. 1954 m. Vilniaus universitete baigė lituanistikos studijas. Dirbo „Genio“, „Pergalės“ (dabar „Metai“) žurnalų redakcijose, Lietuvos rašytojų sąjungoje. Nuo 1965 m. – rašytojas profesionalas. Lietuvos atgimimo metais buvo aktyvus Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys, nuo 1990 m. – Lietuvos mokslų akademijos tikrasis narys.

Dešimčių poezijos knygų autorius J. Marcinkevičius lietuvių literatūros aukso fonde išiamžino poetine dramine trilogija „Mindaugas“ (1968), „Katedra“ (1971), „Mažvydas“ (1977), kuri sovietmečio gūduje Lietuvai buvo tarsi gaivus tau-

tiškumo dvelksmas.

Laiko išbandymus atlaikė ir J. Marcinkevičiaus publicistikos knyga „Dienoraštis be datų“ (1981), daugelio lietuvių kartų skaitomos knygos vaikams. Reikšmingi lietuvių kultūrai ir J. Marcinkevičiaus atlikti lenkų, rusų klasikų kūrinių, estų ir suomių tautinių epų vertimai. Šiais metais Lenkijoje J. Marcinkevičius buvo apdovanotas už Adomo Mickevičiaus kūrinių vertimus į lietuvių kalbą. Gausi poeto kūryba išleista daugiatomiais „Raštais“.

J. Marcinkevičius buvo „Poezijos pavasario“ festivalio dalyvis ir 1965 m. tapo pirmuoju jo laureatu. Rašytojo kūryba 2001 m. įvertinta Lietuvos nacionaline kultūros ir meno premija, du kartus pelnė Lietuvos valstybinę premiją, o poeto visuomeninė veikla 1994 metais įvertinta Santarvės premija. 2008 metais menininkui įteikta Nacionalinė kultūros pažangos premija.

J. Marcinkevičius – Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino I ir III laipsnio ir Vytauto Didžiojo ordinų kavalierius.

DRAUGAS 4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Justino Marcinkevičiaus netektis Vasario 16-ąją vadinama simboliška. Tautos ir jos kultūros išlikimas buvo svarbiausias poeto kūrybos, veikimo motyvas. Dar vienas sutapimas – Vals-tybės atkūrimo dieną 1927 m. mirė ir kita iškili asmenybė – Jonas Basana- vičius. Netekties dieną prisimenami su J. Marcinkevičiumi įvykę atsitikimai, kurie kada nors turbūt bus paaiškinti kaip gilūs simboliai. Neturime pa- miršti, kad būtent J. Marcinkevičius parašė svarbiausią Vasario 16-osios kūrinį, pavadinęs tą dieną „Diena at- rištom akim“. Atsisveikinant su di- džiuoju mūsų poetu prisimenama ta šviesa, kuri sklido iš jo talento, žmo- giškojo gerumo, jautrumo, iš jo di- džiausio įsipareigojimo Lietuvai ir ypač – lietuvių kalbai. Jau dabar J. Marcinkevičių kai kas vadina naujo- sios lietuvių tautos patriarchu. Kūrėją pažinojusiųjų teigimu, lemtis poetą apdovanojo visu tuo, ko gali trokšti žmogus: pagarba, pripažinimu, o svar- biausia – bendrumo jausmu su tais, kuriais jis rūpinosi.

Redaktorė Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Smunkant Dalios Grybauskaitės vertinimui, kai kurie apžvalgininkai manė, kad prezidentė stengsis atgaivinti savo populiarumą, aštriau kritikuodama itin žmo- nių nemylimą And- riaus Kubiliaus vy- riausybę. Praeitą savai- tę įvykęs susitikimas buvo kaip tik puiki proga valstybės vadovei iškviesti ant kilimo premjerą. Tačiau užuot pik- tai barusi ir mokiusi, prezidentė surengė bendrą spaudos konferenciją, nors ji paprastai tokias rengia tik su Lie- tuvoje viešinėiais kitų valstybių vadovais.

Nežinau, kodėl prezidentė priėmė šį nutarimą, bet tai rodo savotišką pagarbą A. Kubiliui. Abu sėdėjo prie ben- dro stalo, ir nors prezidentė vyravo, premjeras turėjo ga- limybę išreikšti savo nuomonę ir atsakyti, nors ir labai mandagiai, į valstybės vadovės pareikštą kritiką. Anks- čiau ne pati D. Grybauskaitė, bet jos atstovas spaudai po susitikimo pranešdavo, kad prezidentė kritikavo kurį nors ministrą ar aukštą pareigūną už jo nepatenkinamą darbą tam tikrose srityse, o ministras gal tai išgirdavo per radiją, grįždamas į darbovietę. Tai, kad kritika reiš- kiamą sėdint kartu, yra žingsnis į priekį ir dėl to, kad duodama suprasti, jog kritika suderinama su bendradar- biavimu ir bendrų tikslų siekimu.

Nors D. Grybauskaitė pirmiausia pagyrė kai kuriuos Vyriausybės laimėjimus, priekaištų ji vis dėlto turėjo daugiau. Vyriausybė esą labai vangiai vykdo „Sodros“ ir sveikatos apsaugos sistemos reformas, nepakankamai veiksmingai kovoja su korupcija ir monopolijomis, nege- ba sumažinti nedarbo. A. Kubilius negali perdėm skųstis dėl šios kritikos, nes joje glūdi daug tiesos. Kalbama, kad pats premjeras nepatenkintas nesiliaujančiomis diskusi- jomis apie „Sodros“ pertvarkymą, ministerijos negebė- jimu kalbų paversti veiksmais. Nėra abejonės, kad korup- cija nepažabota ir monopolistai nesutramdyti, bet Vy- riausybė veikiausiai mano, jog pasiekta daugiau, negu prezidentė davė suprasti.

Prezidentė kandžiai pasisakė dėl nedarbo. Jei jis ir mažėja, tai didesne dalimi dėl emigracijos. Tai tiesa, bet didelis nedarbas slegia daugumą Vakarų kraštų, ir nė vienas jų nėra radęs veiksmingų priemonių jam sumažinti. Tų priemonių, ko gero, nėra, kai pirmenybė teikiama biudžeto mažinimui, išlaidų karpymui. Daugumai Euro- pos šalių veržiant diržus, nedarbas gali net ūgtelėti.

Išreikšta kritika neturėtų nustelbti to, kad valstybės vadovė iš esmės palaiko svarbiausius Vyriausybės tik- slus ir yra mažiau ar daugiau patenkinta jų įgyvendi- nimu. D. Grybauskaitė sveikino premjero gebėjimą net per sunkmetį išlaikyti finansinę padėtį ir sudaryti sąly- gas kukliai ūkio plėtrai. Ji palaiko Vyriausybės pastan- gas užtikrinti energetikos nepriklausomumą. Per spau-

Prezidentė ir premjeras – darnus dvejetas?

KĘSTUTIS GIRNIUS

kartą išreiškė paramą energetikos ministrai Arvydui Sekmokui, kurio atstatydinimo energingai siekia opozi- cija. Sėkminga interpeliacija A. Sekmokui būtų skaudus smūgis A. Kubiliui ir apsunkintų pastangas pertvarkyti energijos, ypač dujų, ūkį. D. Grybauskaitė tai supranta, kaip ir supranta, kad perdėm ryžtingas reikalavimas pašalinti aplinkos ministrą Gediminą Kazlauską, ku- rio darbu ji nepatenkinta, galėtų sukelti valdančiosios koali- cijos krizę ir gal net Vyriausybės žlugimą. Tad presiden- tė ne itin spaudžia A. Kubilių šiuo klausimu.

Kad ir kokių priekaištų D. Grybauskaitė turėtų Vy- riausybei, ji žino, kad alternatyva yra atgrasesnė. Naujai koalicijai būtų sunku susitarti dėl bendros programos, ministerijos taptų beveik privačiomis jas valdančios par- tijos valdomis, „darbiečiai“ ir „tvarkiečiai“ stengtųsi pa- tenkinti savo rinkėjų populistinius lūkesčius. Tačiau socdemai, kurie veikiausiai vadovautų naujai Vyriau- sybei, yra net didesnė problema. Jei skiriama pirmenybė kovai su monopolijomis, vadinasi, prie valdžios vairo jų negalima prileisti, nes jie yra monopolininkų ir oligar- chų krikštąteviai. Socdemai sudarė sąlygas daugumai monopolijų susikurti. „Lietuvos dujos“ buvo parduotos „Gazprom“ Algirdui Brazauskui esant premjeru. Jie palaiko dabartinę energetikos *status quo*. Valdžion atėjus socdemams, veikiausiai žlugtų A. Kubiliaus siekis pa- laužti „Gazprom“ įtaką ir įgyvendinti Europos Sąjungos energetikos direktyvos trečiojo paketo nurodymą dėl skirstymo ir perdavimo tinklų nuosavybės atskyrimo. Tai kenktų D. Grybauskaitės siekiui užtikrinti politinę nepriklausomybę, laiduojant energetinę nepriklausomy- bę.

Jeigu D. Grybauskaitė vaikytųsi populiarumo, ji galėtų įsilieti į Vyriausybės kritikų chorą, net griežti pir- muoju smuiku. Būtų lengva apgaubti šią kritiką kovos su monopolijomis skraiste, reikalauti „žiaurių akcijų“ ir, trenkiant kumščiu į stalą, piktintis dėl Vyriausybės nege- bėjimo įgyvendinti jos pavedimų. Sąlyginis nepopulia- rios Vyriausybės palaikymas gali kenkti D. Grybauskai- tės populiarumui, ypač tarp tų prezidentės gerbėjų, kurie naiviai įsivaizdavo, kad ji viena gebės įvesti tvarką ir pašalinti viešojo gyvenimo blogybes. Tačiau prezidentė neturėtų nerimauti dėl vertinimų. Politinio kapitalo kaupimas nėra tikslas savaime, jis kaupiamas vartoti. Per savo antrąją kadenciją Valdas Adamkus užmiršo šį paprastą faktą ir, saugodamas

Nukelta į 15 psl.

LAIŠKAI

ARGI JAU TIEK NUSIKALSTA?

Nustebino Kęstučio Girniaus ne- pagarba Lietuvos Konstituciniam Teismui (KT). Savo straipsnyje „Kon- stitucinis Teismas vėl suklupo“ jis nešykšti liedamas pyktį dėl KT sprendimo Pakso byloje ir žengia daar toliau – kaltindamas KT nesą- žingumu. Manau, turėtume susilai- kyti ir nevartoti šmeižikiškų žodžių, kalbėdami apie savo šalies aukščiau- sias įstaigas, ypač kai jos vykdo savo paskirtį, gal ir nelabai atitinkančią mūsų norus. Paprastai man patinka skaityti Girniaus straipsnius, dažnai randu juose kontroversijų, o tai su- teikia įdomumo. Tačiau turi būti ri- bos, nes tokie kaip jo „pasisakymai“ jau tampa griovimu. Už kokius prin- cipus čia Girnius galvą guldo?

Sausio 10 d. Europos Žmogaus Teisių Teismas (EŽTT) nusprendė, kad buvusio prezidento Rolando Pak- so amžinas nušalinimas nuo pareigų esąs neproporcingas. KT pareiškė, kad šį EŽTT sprendimą bus galima įgyvendinti, tik pakeitus Lietuvos Konstituciją. Toks pareiškimas labai supykino Girnių.

Koks politikas po tokio susikom- promitavimo vėl drįstų kelti savo kandidatūrą? Yra daug pavyzdžių Europoje, kur susikompromitavus pats politikas, nieko nelaukęs, atsis- tatydina. Bet šito Paksas nepadarė. Prisimenu Vokietijos ministrą pirmi- ninką Willy Brandt, kuris, radus komunistų šnipę, dirbančią jo rašti- nėje, tučtuojau atsistatydino. Aišku, Amerikoje būna ir kitaip. Clinton, pagautas meluojant teisme, spyrio- josi, tampėsi po teismus ir sėbrų bal- sų padedamas išliko savo pareigose. Ar EŽTT sprendimas geresnis nei KT? Ar jis turi galią būti viršesnis už KT nuosprendį?

Manau, kad šiuo atveju Lietuvos KT sąmoningiau sprendė. Buvęs pre- zidentas sulaužė priesaiką, todėl atsi- sveikiname su juo visam laikui. Ne- jaugi nėra kitų, sugebančių eiti šias pareigas? Ir koks čia skubėjimas gar- binti svetimus ir niekinti savus? Nors ir įstojome į Europos Sąjungą, savo suverenumu juk dar nesame visiškai praradę.

Girnius teigia, kad Konstitucijo- je tiesioginio pasakymo uždrausti visam laikui nėra – „amžinas draudi-

mas Paksui – tai KT vaizduotės vai- sius“. Tačiau su Konstitucijos aiški- nimais bet kuriame krašte dažnai susiduriama, nes Konstitucija yra palyginti trumpas tekstas. Nors Gir- nius augo Amerikoje, gal jis jau pri- miršo, kaip dažnai čia KT randa „šešėlių“ šalies Konstitucijoje, įgali- nančių teisėjus priimti sprendimus.

Pagirtina, kad esame budrūs ir kritikuojame, bet turėkime saiko!

Algis Kazlauskas
Orland Park, IL

Ramunės Lapas straipsnyje „Išeivijos herojai – šimtas metų!“ („Draugas“, 2011 m. vasario 10 d.) įsivėlė korektūros klaida: Antanas Rudis gimė 1911, o ne 1914 metais.

* * *

Tame pačiame numeryje 3 pus- lapyje, Alekso Vitkaus straipsnio pavadinime turėtų būti ne Tucson, o Tucson miestas.

Kas savaitę „Chicago Tribune” laikraštis išleidžia pietvakarių priedą, kuriame visuomet būna vienas ar du skyreliai su galimybėmis ar siūlymais savanoriauti ir dalyvauti savivalbos būreliuose bei įvykiuose. Gaunu ir savo tėviškės miestelio (20,000 gyventojų) savaitraštį su bažnyčių tvarkaraščiais, renginiais, savivalbos ir savanorytės kalendoriumi.

Visų savanoriškų savivalbos būrelių bei judėjimų pradžia ir įvaizdis yra Anoniminiai alkoholikai (AA). Čikagiškis, dabar lemontiškis, AA būrelis renkasi Pasaulio lietuvių centre (Lemont, IL) sekmadienio ir trečiadienio vakarais. Šis būrelis padėjo Lietuvoje skleisti AA mintį ir praktiką, išvertė AA pagrindines knygas, kurias siuntė ir gabeno į Lietuvą dar prieš Atgimimą.

Prieš keletą metų Vilniuje susibūrė pirmasis „Al-Anon” būrelis, anoniminis būrelis asmenų, šeimoje turinčių ar turėjusių alkoholiui priklausomybę turintį narį, pagaliau bur-

sis tokia lietuviška grupė ir Lemont. „Alanonas” siekia suburti ir palaikyti asmenis, kurių gyvenimą paveikė vaikystė priklausomybę alkoholiui turinčioje šeimoje, taip pat šeimos narius bei artimuosius, dabar gyvenančius su priklausomybę turinčiu asmenimi – tiek blaiviu, tiek dar geriančiu.

Grupelėje žmonės pasidalija savo jausmais, išgyvenimais, patirtimi, palaikydami vieni kitų viltį, susipažindami su „Alanono” dvylika žingsnių programa, išaugusia iš pradinės AA programos. Dalyvavimas, aišku, yra anoniminis ir konfidencialus. Tai, kas kalbama susirinkime, lieka

susirinkime. Vietinių susirinkimai angliškai vyksta jau daug metų, veikia atskira programa paaugliams – „Alateen”.

Kas žmones traukia ir atveda į „Alanono” būrelius? Pats pirmasis žingsnis būna supratimas, kad nesugebu pats/pati susitvarkyti su šiuo rūpesčiu, šeimoje ar savo gyvenime. Didelė paguoda, kai nesi vienas, viena. Kartais žmogus net sąmoningai nesuvokia, kiek jis/ji yra įvelti į artimo žmogaus priklausomybę. Studijuodami šiuos dalykus išmokstame paprasčiausią bendros priklausomybės atvejį: vyras geria, žmona skambina į darbą, kad neateis, nes serga ar

turi dalyvauti pusbrolio laidotuvėse. Šeima stengiasi save apsaugoti nuo kalbų bei nelaimių, bet taip palengvina priklausomybę turinčio gėrimą ir atitolina nuo pasekmių. Šeimoje atsiranda manipuliacija jausmais ir kitais būdais.

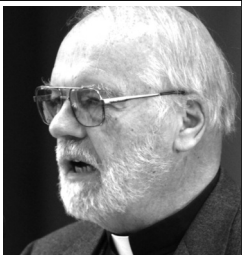
AA, „Alanono” ir „Alateen” programoje vienas iš svarbių dėsnių yra pasitikėjimas Aukščiausią jėga, lietuviškai tariant, Dievu (kaip žmogus besuprastų dievybę) ir Dievo pagalba. Meldžiame tos pagalbos mums visiems, ypač susibursimam lietuviškam „Alanono” būreliui.

Pirmą kartą „Alanonas” – anoniminis būrelis asmenų, šeimoje turinčių ar turėjusių alkoholiui priklausomybę turintį narį, rinksis kovo 6 d., sekmadienį, 7 val. vak. Pasaulio lietuvių centre. Susirinkimas atviras, vyks lietuvių kalba.

Kun. Antanas Saulaitis, SJ – Palaimintojo Jurgio Matulaičio lietuvių katalikų misijos kunigas.

AA ir „Al-Anon”

TėVAS ANTANAS SAULAITIS, SJ

Neseniai minėjome liūdną Amerikos proveržio užvaldant erdves tragišką įvykį, kai prieš 25 metus, 1986 m. sausio 28 d., įvyko visą Ameriką ir pasaulį sukrėtusi nelaimė, su savimi staiga sukrėtusi net septynių astronautų gyvybes. Tuo metu vyko šalčio karo sukurstytos varžybos užvaldyti erdvę, ir Amerika jau buvo pradėjusi jaustis esanti pergalinga prieš vis dar nenorinčią pasiduoti Sovietų Sąjungą.

Tą atmintiną šaltą sausio mėnesio pabaigos dieną National Aeronautics and Space Agency (NASA) iš Cape Kennedy, Florida, paleido erdvėlaivį „Challenger” su septynių astronautų įgula, vadovaujama Ron McNair. Tarp įgulos buvo ir viena moteris Christa McAuliffe, iš profesijos mokytoja. Jos dalyvavimas tame žygyje turėjo sukelti susidomėjimą erdvės mokslais tarp vaikų ir mokyklinės jaunomenės.

Amerikiečiai, nenujauzdami nelaimės, užtikrinti dar vienu laimėjimu erdvėje, nerūpestingai kalbėjo apie dar tik prieš dvi dienas įvykusias „Super Bowl” XX futbolo rungtynes. Atsitiko tai, ko turbūt nė vienas nesitikėjo – pergalingai kylantis erdvėlaivis, vos pakilęs nuo žemės, staiga susprogo milijonų skrydį stebėjusiųjų akivaizdoje. Nelaimės priežastį tyrusi komisija nustatė, kad pagrindinė kaltė buvo taip vadinas „Oring”, kuris šaltame 36 F temperatūros ore susitraukė ir taip karštoms dujoms leido įsiveržti į pagrindinę kuro talpą, kurio sprogdymas sunaikino ir visą erdvėlaivį.

Panaši nelaimė atsitiko ir 2003 m. vasario 1 d., kai, grįžtant iš sėkmingo erdvės žygio, susprogo erdvėlaivis „Columbia”. Laivas jau pakilimo metu buvo praradęs dalį izoliacijos plokštelių. Išmetamos karštos dujos laive pradegino skyelę, pro kurią nusileidžiant įsiveržė nuo žemės atmosferos trinties įkaitęs oras, susprogdinęs visą laivą. Žuvo septynių astronautų įgula, o laivo likučiai pasklido po visą plačiąją Texas valstiją.

Šia proga gal būtų tikslinga prisiminti ir visą „erdvių karo” istoriją. Vos tik pasibaigus Antrajam pasauliniam karui, paaiškėjo, kad buvę sąjungininkai, JAV ir Sovietų Sąjunga, sunkiai besuras bendrą kalbą. Prasidėjo šaltasis karas, kurio dalimi buvo ir erdvės užvaldymas.

Ameriką ir pasaulį sukrėtė sovietai, 1957 m. spalio 4 d. į erdves paleidę pirmąjį satelitą „Sputnik”. Amerikiečiams tai buvo netikėtas smūgis, nemažesnis už 1941 m. gruodį įvykusį Pearl Harbor antpuolį. Sukruto visa visuomenė, pasigirdo priekaištai vyriausybei, leidusiai sovietams pralenksti Ameriką. Pasigirdo reikalavimai mokyklose pakelti mokslo lygį, kreipiant didesnę dėmesį į griežtuosius mokslus, įvedant svetimų kalbų mokymą ir t. t.

Amerikoje raketomis rūpinosi gynybos departamentas, talkinamas garsiojo vokiečio raketų specialisto Werner von Braun. 1958 m. kovo mėnesį JAV karo laivynas išleido raketą „Vanguard”, o kariuomenė panašią raketą – „Explorer”. Abiejų raketų pasiekimai nebuvo labai įspūdingi. Tyrinėjant erdvę ir geriau koordinuojant veiklą, buvo reikalingas didesnis postūmis. Prezidentas Dwight D. Eisenhower 1958 m. įsteigė NASA, ją paremdamas gana stambiomis pinigų sumomis. NASA įsteigimo akte buvo paprastai pasakyta: „Mūsų tikslas bus ištirti skrydžių ir erdvės už žemės atmosferos galimybes.” Tačiau pradžia nerodė jokio aiškaus proveržio ar pažangos.

Tuo tarpu sovietai nesnaudė. Tik mėnesiu vėliau po „Sputnik”, jie paleido antrą, šį kartą jau su ten patalpintu, nors ir mirčiai pasmerktu gyvu šunimi Laika. 1959 m. sausio 2 d. sovietai paleido raketą, apskriejusią saulę, o jau tų pačių metų rudenį sovietinė raketa pataikė į mėnulį. Spalio 4 d. sovietinis satelitas „Lunik” apskriejo mėnulį ir nufotografavo jo antrąją pusę. Kai sovietų pirmasis kosmonautas Jurij A. Gagarin erdvėlaiviu „Vostok” 1961 m. balandžio 12 d. apskriejo žemę, amerikiečiai dar labiau susigriebė. 1961 m. naujasis JAV prezidentas John F. Kennedy pažadėjo tautai per tą dešimtmetį nuleisti žmogų į mėnulį ir jį saugiai grąžinti į žemę.

Pagaliau atėjo eilė ir amerikie-

Kaip JAV pasivijo ir pralenkė sovietus

ALEKSAS VITKUS

čių polėkiams. 1961 m. gegužės 5 d. astronautas Alan B. Shepard su erdvėlaiviu „Mercury” pakilo penkiolikai minučių į erdves. 1962 m. vasario 20 d. John H. Glenn, Jr. atliko pirmą orbitinį skrydį, apskrisdamas žemę šešis kartus. Toliau pažanga nebuvo tokia greita, kaip buvo tikėtasi. Praėjo keleri metai, kai 1965 m. erdvėlaivis „Gemini” jau talpino du astronautus. Buvo patobulinta ir astronautų, nusileidžiančių į vandenyną, gelbėjimo metodika. 1965 m. birželio 3 d. astronautas Edward H. White, Jr. pirmą kartą „pasivaikščiojo” erdvėje.

Naujoji erdvėlaivio „Apollo” programa prasidėjo labai nelaimingai. 1967 m. dar žemėje stovintis erdvėlaivis užsidegė, nusinešdamas trijų astronautų gyvybes. Bet jau kitais metais „Apollo” apskriejo žemę, po to ir mėnulį. 1969 m. liepos 20 d. pirmą

kartą žmonijos istorijoje į mėnulį nusileido žmogus. Tai buvo Neil A. Armstrong, po to ištarus istorinius žodžius: „Menkas tai žingsnis žmogui, bet didžiulis šuolis žmonijai.” Prezidentui Kennedy svajonė išsipildė.

Ilgainiui entuziazmas išblėso, ir tik po šešerių metų vėl buvo pradėta naujoji „Challenger” programa, kur astronautai jau galėdavo grįžti namo naujo tipo lėktuvu „Shuttle”, naudojamu pakartotinai. Čia ir pasitaikė dvi jau minėtos nelaimės, kurių metu žuvo net keturiolika žmonių. Šiais metais planuojami dar du skrydžiai. Pirmasis turės įvykti balandžio 19 d., o „Endavour” laivo įgulos vadovu bus astronautas Mark Kelly. Dvi savaites truksiančio skrydžio pradžią stebės sausio 8 d. Tucson, AZ įvykusiame šaudyme sunkiai sužeista, pamazų sveikstanti jo žmona, Kongreso atstovė Gabrielle Giffords.

Aleksas Vitkus – iš profesijos inžinierius. Buvęs dviejų PLB valdybų, IX PLB seimo, LE, PLC bei ALIAS narys. Lietuviškoje išeivijos spaudoje bendradarbiauja jau ketvirtį šimto metų. 2007 m. gavo JAV LB Kultūros tarybos spaudos darbuotojo premiją.

TELKINIAI

SARASOTA, FL

Sarasota apylinkės valdyba su renginio viešniomis, centre stovi vaišinga šeimininkė Aldona Buivydienė. Sigitos Šimkuvienės-Rosen nuotr.

Florida apygardoje – vėl nauja LB apylinkė

SIGITA ŠIMKUVIENĖ-ROSEN

Per pastaruosius keletą metų Florida lietuvių veikla labai sustiprėjo. Pačios naujausios apylinkės šioje valstijoje – Orlando, Pietryčių Florida – dar neatšventė savo gyvavimo penkmečio, o naujais 2011 metais išikūrė pati naujausia apylinkė Sarasota mieste.

Saulėtosios Sarasota lietuviai apie tai kalbėti ir pamažu burtis pradėjo prieš pusantrų metų. Jų branduolys – Rūta Buivydaitė-Jouniari, Rūta Bobelienė, dr. Kazio Bobelio sūnus Jonas Bobelis, Vita Kazlauskaitė-Muklewicz, David Muklewicz ir Sonata Labanauskienė – pasitarę, kad jų veiklą galima būtų apjungti ir patraukti daugiau apie Sarasota gyvenančių lietuvių, nusprendė susiburti į LB apylinkę. Tai neeilinis įvykis pastarųjų metų JAV LB istorijoje. Per mano beveik dešimties metų aktyvų dalyvavimą lietuviškoje veikloje naują apylinkę nusprendė įkurti ne trečios bangos, ką tik iš Lietuvos atvykę, bet čia jau gyvenančių ir čia gimusių lietuvių palikuonys. Gal Sarasota lietuvių pavyzdys išjudins kitų vietovių jau Amerikoje gimusių lietuvių, ir jie sugrįš prie lietuviškos veiklos?

Jau rudenį apie septyniasdešimt lietuvių nubalsavo, kad Sarasota lietuviai būtų įtraukti į JAV LB tinklą. Oficiali apylinkės įkūrimo data buvo paskelbta 2011 metų sausio 15 dieną. Šiai šventei buvo gerai pasiruošta – išnuomota salė, pasikviesta svečių.

Steigiamajame susirinkime dalyvavo vietiniai ir svečiai, atvykę iš kitų Florida vietovių – Florida apy-

gardos valdybos pirmininkas Alvydas Smilinskas, Pietvakarių Florida apylinkės valdybos vicepirmininkė Zita Siderienė, St. Petersburg lietuvių šokėjų grupė „Ritmas“, vadovaujama Rimos ir Aurelijaus Kilbauskų. Šis jaunas šokio mėgėjų būrys su savo vadovų kruopščiai paruošta programa džiugino ir Orlando mieste susirinkusius LB veikėjus iš visų JAV vietovių.

Steigiamąjį susirinkimą pradėjo Sarasota apylinkės pirmininkė Rūta Buivydaitė-Jouniari. Ji pasidžiaugė gausiai susirinkusiais lietuviais ir pakvietė lietuvių kilmės kunigą Joseph Stearns sukalbėti invokacinę malda. Kalbą pasakė Jonas Bobelis. Sveikinimo žodžius tarė Smilinskas, Siderienė. Buvo tikrai smagu pabendrauti su Sarasota lietuviais, kurie mus nuoširdžiai priėmė ir globojo.

Ypatinga vakariinė buvo paruošta vietinių lietuvių, kuriuos klubo virtuvėje pasitiko Daiva ir Rūta. Jaunesnieji Bobelių palikuonys dengė stalus ir padėjo suaugusiems. Suneštiniai lietuviški patiekalai ir saldumynai ne tik puošė stalą, bet ir pasotino susirinkusius.

Po iškilmingo renginio buvo atlikta muzikinė programa, joje pasirodė „Ritmo“ šokėjai ir trombonistas Donatas Bukauskas iš Connecticut valstijos.

Renginio metu buvo renkamos aukos apylinkės išdui. Smagu buvo pabendrauti su gerai pažįstamais, susipažinti su naujais žmonėmis, o taip pat pasidžiaugti nauju lietuvišku telkiniu.

Sigita Šimkuvienė-Rosen – JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkė.

MIELI TAUTIEČIAI!

Sveikiname Jus Lietuvos valstybės atkūrimo dienos proga!

Vasario 16-oji – ypatinga data kiekvieno lietuvių širdyje. Tai neabejotinai yra viena iš reikšmingiausių datų mūsų šalies istorijoje. Vasario 16-oji sugrąžino Lietuvą į laisvą pasaulio tautų šeimą. Tos šventės metu prisimename mūsų tautos norą būti laisva. Tapę laisvi, panaudokime nepriklausomybę, kurdami gerį visiems.

Teplazda Lietuva kiekvieno mūsų širdyje. Kur mes begyventume, kur bebūtume – tai mūsų žemė, o mes jos vaikai.

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba

Vytautas Maciūnas – pirmininkas
Danguolė Navickienė – Vykdomoji vicepirmininkė
Dr. Stasys Bačkaitis – VP mokslo reikalams
Ses. Margarita Bareikaitė – Religinių reikalų Tarybos pirmininkė
Rimas Gedeika – VP specialiesiems projektams
Jurgis Joga – VP finansiniams reikalams
Dalė Lukienė – VP archyvų reikalams
Daiva Navickienė – Švietimo Tarybos pirmininkė
Aldona Page – Kultūros Tarybos pirmininkė
Dr. Jonas Prunskis – Visuomeninių reikalų Tarybos pirmininkas
Kazys Razgaitis – išdininkas
Marija Remienė – VP informacijos reikalams ir sekretorė
Sigita Šimkuvienė-Rosen – VP organizaciniais reikalams
Rasa Juškienė – VP jaunimo reikalams
Dr. Elona Vaišnienė – Tinklapių vedėja

ATHOL-GARDNER, MA

Tradicinės Kūčios

VILIMAS VIŠNIAUSKAS

Athol-Gardner, MA Lietuvos vyčių kuopa surengė metines Kūčias 2011 m. sausio 9 d. Šv. Franciškaus bažnyčioje. Vakaras prasidėjo pasirodžius pirmajam žvaigždei. Vakaro vedėjas Vilimas Višniauskas visus susirinkusius pasveikino ir pristatė kunigus. Šviesas užgesinus, žvakėms sužibus, kun. Jurgelionis skaitė Kūčių vakaro evangeliją, sugiedojome „Sveikas, Jėzau Gimusis“. Kun. Jakubauskas paaiškino Kūčių papročius, sukalbėjo malda, pašventino plotkeles. Sveikinome vieni kitus. Advento žvakės uždegė Irene Milaika, sukalbėjome „Tėve, mūsų“ už vyčių mirusiųosius, kurių netekome per 96-erius kuopos gyvavimo metus.

Vakariinė prasidėjo su skania žuvies sriuba, po to valgėme keptą

žuvį, padovanotą Šataitės jos tėveliams atminti. Motina Tina Šatas 86 metus buvo mūsų kuopos narė. Buvo kugelio, kopūstų, silkės, grybų, įvairių daržovių – daugiau, negu reikia, kad būtų tikra Kūčių vakariinė. O saldumynų – be galo.

Giedojome daug kalėdinių giesmių, kurias vedė vargonininkė Terešė Gabis. Vakaro pirmininkė Bronė Višniauskas ir Jūratė Valiūnas vadovavo Kūčių burtams. Virtuvę tvarkė Armand ir Pam Bouthillier, Vyčių pirmininkas Satautis su sūnumi David vaišino vynu. Dalyvavo per 60 žmonių. Abu miesto laikraščiai aprašė vakarą su nuotraukomis.

Visi džiaugėsi puikia tradicija.

Vilimas Višniauskas – Athol-Gardner, MA Lietuvos vyčių kuopos narys.

Kūčių vakaro pirmininkės (iš k.): Jūratė Valiūnas ir Bronė Višniauskas.

Per bolševizmo imperijos geležinę uždangą

JONAS ČESNAVIČIUS

Nors bolševikų okupuotoje Lietuvoje kone kiekvienas gyventojas žinojo, kad iš užsienio buvo perduodamos radijo laidos lietuvių kalba, niekas nedrįsdavo viešai įsijungti radijo imtuvą ir klausytis tokių laidų. Žmonės žinojo, kad kiekviename kolektyve gali būti skundikas (rusiškai vadintas „stukač“) ar saugumietis. Ir šiaip – nežinia kas nugirs iš burnos išskridusį žodį.

Sovietinė žiniasklaida, partijos politika vykdė pašėlusią propagandą prieš specialiąsias užsienio radijo laidas, skirtas sovietijos „lageriui“ (taip jie patys savo imperiją vadino). Spaudoje kartas nuo karto pasirodavo straipsnių su pikčiausiomis antraštėmis, juose mirgėjo epitetai kaip „buržuaziniai nacionalistai“, „tėvynės išdavikai“ (supraskime – bolševizmo tautų kalėjimo, gulago), „CŽV pakalikai“, „CŽV filialas“, „parsidavėliai“, „ideologiniai diversantai“ ir pan. Buvo tvirtinama, kad „Laisvosios Europos“ ir „Laisvės“ propagandos metodai mažai kuo skiriasi nuo gebelsinių, jog užsienio radijo stotyse dirba „visokio plauko antikomunistai, kariniai nusikaltėliai, uždarytų fašistinių ir profašistinių partijų vadai ir nariai“. Žmonės privalėjo tikėti tik tuo, ką skelbė SSKP politinis biuras, partijos plenumų nutarimai, partijos „generalinė linija“, suvažiavimų programos ir jos propagandiniai ruporai.

LTSR tas funkcijas atliko laikraštis „Tiesa“, vadovaujama vyr. redaktoriaus H. Zimano ir kitų aršių melo propagandos pakalikų, žurnalas „Komunistas“, „Komjaunimo tiesa“. Visa žiniasklaida privalėjo nenukryptamai vadovautis centrinių organų skelbiamomis dogmomis. Darbovietėse būdavo primygtinai reikalaujama prenumeruoti sovietinę spaudą. Tuo rūpindavosi partiniai ir komsomolo aktyvistai. Tarnautojams ir darbuotojams vardan, kaip sakoma, tos šventos ramybės tekdavo užsiprenumeruoti tuos tik po dvi kapeikas kainuojančius periodinius leidinius. Tokie politinės propagandos leidiniai daugeliui buvo reikalingi tik tiek, kiek buitinis poreikis popieriui. Tarp sąmoningumą nepradusių žmonių kur kas populiariesni buvo tokie žurnalai kaip „Mokslas ir gyvenimas“, „Kultūros barai“, „Literatūra ir menas“, „Nemunas“, „Mūsų girios“, „Gimtas kraštas“ (pradžioje skirtas tik užsienio lietuviams), „Šluota“, „Mokslų Akademijos darbai“, Istorijos instituto leidiniai, „Kraštotyra“... Nors ir minėtuose leidiniuose taip pat buvo nutylimi įvykiai ir faktai, jie buvo klastojami, vyravo sovietinė propaganda ir melas, bet juose buvo kultūrinės, pažintinės informacijos, pasisakymų tarp eilučių ar kartais vos GLAVLIT (cenzūros institucija) toleruotinių straipsnių.

Tuos, kuriuos daugiau domino politiniai klausimai, pavergtos tėvynės ateitis, informacijos spragą galėjo papildyti užsienio radijo laidų žiniomis. O tai lietuvių kalba nuosek-

Jonas Česnavičius

liai teikė „Amerikos balsas“, „Romos radijas“, „Laisvoji Europa“, „Vatikanas radijas“ ir kitos smulkesnės stotys.

Ginkluotam pasipriešinimui praktiškai sunykus ir Lietuvą nuo Vakarų pasaulio aklinau atskyrus geležinė uždanga, vieninteliu informacijos šaltiniu liko specialios užsienio radijo laidos. Vakarams nepažįstant Baltijos valstybių sovietizacijos teisėtumo ir inkorporavimo į SSSR sudėtį, ideologinis karas ir diplomatinė kova tęsėsi. Frontas persikėlė į eterį. Prasidėjo ginklavimosi varžybos. Bolševizmas, negalėdamas atremti istorinės tiesos, griebėsi brutaliausios priemonės – užčiaupti burnas. Kremliaus ideologai puoselėjo viltis nuslopinti užsienio radijo stočių veiklą ir tam skyrė milžiniškas lėšas. Jau tuoj po karo radijo slopintuvai atsirado Vilniuje ir Kaune, netrukus ir kituose miestuose. Iki nepriklausomybės atkūrimo LTSR veikė penkios užsienio radijo slopinimo stotys, neskaitant žinybinių ir tolimojo veikimo slopintuvų, dengiančių LTSR teritoriją.

Užsienio radijo slopinimas būdingiausias totalitariniams, komunistiniams režimams (SSSR ir kitoms Varšuvos sutarties dalyvėms). Tai darė ir kai kurios Pietryčių Azijos ir įvairiais laikotarpiais tarpusavyje kariaujančios valstybės. Tačiau nė viena valstybė negalėjo prilygti Sovietų Sąjungai pagal teritorijos plotą, slopinamų radijo bangų kiekį, slopinimo trukmę ir finansavimo išlaidas. Ta veikla ypač suaktyvėjo pasibaigus Antrajam pasauliniam karui. Varšuvos sutarties bloke šeštame dešimtmetyje veikė beveik 2,000 trumpųjų

bangų radijo siųstuvų, slopinusių užsienio radijo stočių laidas. Tų siųstuvų galingumas beveik dvigubai viršijo slopinimo stočių galingumus.

Tyrinėtojų nuomone, radijo trukdžių priemonės neduodavo pageidaujamo poveikio, o išlaidos – rezultato. Panašus vertinimas, kaip pasityčiojimas iš Kremliaus ideologinės veiklos, dažnai nuskambėdavo „Svobodos“ (rusų kalba) radijo laidose. Ir tai buvo tiesa, nes, baimindamiesi užsienio informacijos įtakos, Kremliaus ideologai kartas nuo karto (su trumpomis išimtimis) reikalavo plėsti slopinimo bangų kiekį, didinti slopintuvų skaičių ir jų galingumą. Visa tai tęsėsi iki 1988 metų pabaigos, kai piratavimas radijo eteryje galutinai buvo sustabdytas.

Asmeniškai užsienio radijo laidomis pradėjau domėtis dar būdamas jaunuoliu. Anuomet ne visas priklausė nuo noro, polinkio, viską apsprendė sovietinio gyvenimo aplinkybės. Tad ir tas pasiklausymas buvo fragmentinis. Apytiksliai paskaičiavimu užsienio radijo laidų (įskaitant laidas rusų kalba) pasiklausymui nuo septintojo dešimtmečio pabaigos iki 1988 m. skyriau ne mažiau 12,000 valandų. Tai buvo pats įdomiausias mano laisvalaikio užsiėmimas.

Buvo septintojo dešimtmečio pabaiga. Tuo metu užsienio radijo laidų klausymasis man tapo jau beveik kasdienybe. Dažnai išgirstą žinutę pasižymėdavau užrašų knygutėje. 1970 metais kilo mintis įdomesnę informaciją, faktus įrašyti į magnetofoną. Tam nusipirkau „Elfos“ gamyklos magnetofoną-pusfabrikatį. Jį galutinai sumontavau, o dėl patogumo daryti išsklotines pasidariau jį valdomą kojos pedalu. Taip ir prasidėjo mano nelegali veikla. Turėjau pakankamai valios apie tai niekam neišsipasakoti, o žiniomis dalintis, jas skleisti tik žodžiu tarp patikimų žmonių.

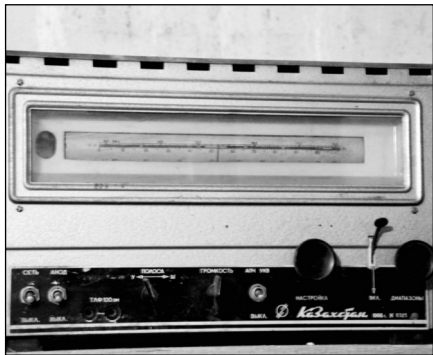
Kas domėjosi užsienio radijo informacija, užsienio radijo bangomis pro sovietinę blokadą prasiverždavo. Ir tai paliudija žemiau pateikta viena iš tokių radijo įrašų išsklotinių, suteikianti galimybę įvertinti apie užsienio laidų girdimumą ir jų prasmę Lietuvos gyventojams. Tuo pačiu tai patvirtina laisvojo pasaulio vykdytą paramą Baltijos valstybių valstybingumo klausimu. Akivaizdžiai buvo viešinamas į užsienį nuo bolševizmo pasitraukusių lietuvių tautinių bendrijų įnašas Lietuvos lais-

vės bylai: VLIK'o, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, Lietuvių diplomatinės atstovybės veikla išeivijoje, Lietuvos atstovybės veikla prie Apaštališko sosto, atskirų lietuvių politikų veikla... Lietuvių istorijos, kultūros, literatūros puoselėjimą išeivijoje.

Žemiau pateikta išsklotinė ne visuomet atspindi kitų laidų girdimumo kokybę. Užsienio radijo laidų girdimumas priklausė nuo gamtinių sąlygų: paros laiko, geografinės padėties, radijo imtuvo techninių ypatybių. Pasitaikydavo ir taip, kad iš radijo laidos buvo galima suprasti tik trečdalį programos žodžių ir nesuprasti atskirų sakinių prasmės. Kartais, prireikus kiek įmanoma geriau atkurti patikusią radijo laidą, tekdavo ją įrašyti keletą kartų (laidos buvo kartojamos) ir tik tokiu būdu panaikinti slopintuvų trukdžius.

Rygos radijo gamyklos tinklinis (220V) radijo imtuvas „Latvija“.

Kai kurie užsienio radijo laidų mėgėjai įvairiausiais (nelegaliais) būdais įsigydavo karinius radijo imtuvus. Vienas tokių – radijo imtuvas „Kazachstan“ su trumpomis bangomis, skirtas civilinėms radijo stotims.

Apskritai, užsienio radijo laidos okupuotai Lietuvai buvo labai aktuali ir prasmingos. Jos žadino tautinį sąmoningumą, teikė viltį ateičiai, jog mes neužmiršti, kad ateis diena, kai nepriklausomybė bus atkurta. Ir tai įvyko! Šią radijo išsklotinę pasirinkau jos įrašymo keturiasdešimtmečio proga. Garso įrašas ir išsklotinė atlikti okupuotoje Lietuvoje 25 km nuo Vilniaus. (Dalis mano darytų išsklotinių saugoma Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro muziejaus archyvo fonduose.)

Jubiliejinė 1971 m. vasario 22 d. laida iš Washington, DC (sutrumpinta)

Kalba „Amerikos balsas“. (...) Ketvirtadienį Lietuvos sukaktis buvo paminėta Kongreso atstovų rūmuose Vašingtone. Iš Čikagos į posėdį buvo atvykęs Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas daktaras Kazys Bobelis. Posėdis, kurį atidarė naujasis Atstovų rūmų pirmininkas [Kol Ebrid], buvo pradėtas malda. Ją sukalbėjo iš Europos atskridęs vyskupas Antanas Deksnys. (...) **Nukelta į 13 psl.**

Vilniaus radijo trukdžių stoties „Objektas Nr. 600“ bokštai. Tarp bokštų, stovėjusių Algirdo g. 27, buvo įtemptos atitinkamų konfigūracijų antenos. Šiandien – jie nugriauti.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

„Sietuvos“ draugovės pirmoji šių metų sueiga

Dr. v.s. fil. VILIJĄ KERELYTĖ

Šaltas žiemos dangus pasipuošė aštrios saulės spinduliais, nepaisant, kad pereitą dieną būta sniego. „Sietuvos“ sesės sparčiai rinkosi į šios draugovės pirmąją šių naujų metų sueigą. Ši sueiga buvo ypatinga ir dėl to, kad tai buvo naujosios draugininkės dr. v.s. fil. Vilijos Kerelytės ir jos vadijos pirmoji sueiga.

Sesės sietuvietės rinkosi su uniformomis, nes vyko ne tik oficialus pareigų perdavimas, bet ir padarėme draugovės nuotrauką. Tai buvo įspūdinga ir atmintina nuotrauka, nes pereitų metų gruodžio mėnesį šventėme 20 m. gyvavimo sukaktį. Šią nuotrauką įtrauksime į archyvinį albumą.

Sesės sietuvietės buvo šiltai priimtose Vilijos namuose. Atrodo, kad sesėms malonu susitikti ir pabendrauti pas ką nors namuose – maloniau, smagiau pasidalinti išpūdziais ir pabendrauti.

Sueiga prasidėjo oficialia dalimi. Komandą davusi tos dienos draugovės adjutantė s. Valė Kliknienė sukvietė seses į rikiuotę. Ji paskaitė gautą įsakymą iš vyriausios skautininkės s. Rūtos Baltaduonytės-Lemon, kuriuo patvirtinta naujoji „Sietuvos“ draugininkė sesė Vilija. Toliau sekė sesės Vilijos įsakymas, kuriuo pristatė savo naują vadiją. Į sesės Vilijos vadiją mielai sutiko įeiti šios sesės:

v.sl. Birutė Vilutienė, sekretorė,
ps. Aušrelė Sakalaitė, išdininė,

„Sietuvos“ draugovės sueigos dalyvės: pirmą eilę (iš k. į d.) Birutė Vindašienė, Vilija Kerelytė, Jolanda Kerelienė, Rita Fabijonienė; antroje eilėje – Birutė Vilutienė, Regina Kučienė, Valė Plepienė, Alė Karaliūnienė, Valė Kliknienė, Regina Smolinskienė, Nijolė Balzarienė, Gintra Narienė, Marija Remienė, Janina Mozoliauskienė, Birutė Matutienė, Irena Kriaučeliūnienė, Marytė Černiūtė ir Aušrelė Sakalaitė.

v.sl. Birutė Trinkienė, fotografė,
v.s. fil. Jolanda Kerelienė, darbeliai, archyvarė ir socialinis skyrius,
v.sl. Alė Karaliūnienė, renginių vadovė,

v.sl. Gintra Narienė, dainos.
v.s. fil. Svajonė Kerelytė draugovės patarėja.

Po oficialios sueigos dalies patogiausiai susėdusios sesės klausėsi naujos draugininkės pranešimo apie šių metų planus. Buvo pranešta, kad sueigos vyks trečią mėnesio ketvirtadienį 12 val. p. p. Sesėms patiko šis

laikas, nes nereikės važinėti į sueigas vakarais. Sueigų vieta keisis reikalui iškilus, kartais vyks pas kurią nors sesę namuose, o kartais – Pasaulio lietuvių centre, Lemont.

Atrodo, kad planų tikrai užteks, reikia tik sesėms dalyvauti sueigose. Pasibaigus pranešimui, sesės buvo užklaustos, ar jos turėtų kokių nors pasiūlymų. Visos apsidžiaugė, kad „Sietuva“ tikrai žada būti aktyvi draugovė. Sesei Vilijai ir visai jos vadijai buvo palinkėta sėkmės.

Užbaigus pokalbį, sesės buvo pa-

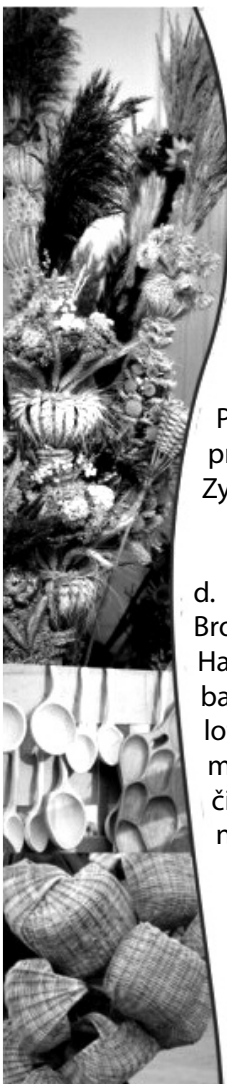
kviestos pasivaikinti sesės Vilijos paruoštomis vaisėmis. Ilgai kalbėta, diskutuota.

Artimiausiu metu sesės sietuvietės rinksis į sueigą š. m. vasario mėn. 17 d. ketvirtadienį, 12 val. p. p., Pasaulio lietuvių centro posėdžių kambarielyje. Sueigoje minėsime Vasario 16-ąją, svečias – inž. Bronius Nainys, prisiminsime susimąstymo dieną.

Vis budžiu ir *Ad meliorem!*

Dr. v.s. fil. Vilija Kerelytė – „Sietuvos“ draugininkė.

Kaziuko mugės

Detroit „Gabijos“ ir „Baltijos“ skaučių ir skautų tantai savo tradicinę Kaziuko mugę ruošia sekmadienį, kovo 6 dieną, Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre. Kviečiame visus, ne tik skautų šeimas, bet ir visą Detroit ir apylinkių visuomenę apsilankyti mugėje, kurioje galėsite įsigyti įvairių rankdarbių, išbandyti laimę Velykinio stalo loterijoje, pažaisiti žaidimų. Bus gardžių lietuviško maisto patiekalų, skanių pyragų ir tortų. Smagiai praleisite popietę ir tuo pačiu paremsite Detroit skautus. Mugėje vyks ir laimikių loterija. Jei kas norėtų paaukoti laimikius, jie bus renkami parapijoje savaitgaliais vasario mėnesį. Jei turite klausimų, skambinkite tuntininkei Dianai Busuito tel. 248-594-6977 arba rašykite el. paštu: dbusuito@gmail.com

Čikagos lietuvių skautų tradicinę Kaziuko mugę vyks 2011 m. kovo 13 d. Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St. Lemont, IL 60439), Jaunimo rūmuose. Mugė prasidės po 9 val. r. šv. Mišių, tęsis iki 2 val. p. p. Jei turite klausimų, kreipkitės pas Arą Zygą tel. 708-955-4064 arba el. paštu: azygas2@gmail.com

New York lietuvių skautų sąjungos Kaziuko mugę įvyks sekmadienį, kovo 13 d. Mugės atidarymas – tuoj po 10 val. ryto šv. Mišių, kurios vyks Apreiškimo parapijoje, Brooklyn (259 North 5th Street, Brooklyn, NY 11211; kampas Metropolitan Avenue ir Havemeyer gatvės). Pati mugė įvyks Our Lady of Mt. Carmel salėje (3 gatvės nuo bažnyčios). Salės adresas: 275 North 8th Street, Brooklyn. Mugėje bus žaidimų vaikams, loterija, bus galima nusipirkti lietuviškų gaminių, skanius pietus, veiks kavinė. Kviečiame pabendrauti ir pasilinksinti skautiškoje aplinkoje! Prekiautojus ir dalyvius kviečiame skambinti Tomui Lorui tel. 914-948-6769 arba rašyti el. paštu: tlora@optonline.net

Washington, DC skautų Kaziuko mugę įvyks balandžio 2 d., šeštadienį, nuo 12 val. p. p. iki 4:30 val. p. p. Latvių salėje (400 Hurley Ave., Rockville, MD 20850). Mugėje bus prekiaujama lietuviškomis prekėmis, duona, velykiniais margučiais, tautodailės ir meno kūrinių. Suaugusiems vyks loterija. Kaip visuomet, galėsite užkąsti, pasmaguriauti tortų ir kitų skanumynų. Jei turite klausimų, kreipkitės į Paulių Mickų tel. 703-786-5070 arba rašykite el. paštu: paulm@pxpt.com

LSS ir LSB praneša, kad 2011 m. GAVM vadovų lavinimo stovykla įvyks 2011 m. liepos mėn. 24 d. (registracija 11 val. r. EST) – liepos mėn. 30 d. (1 val. p. p.)

Vieta: Čikagos skautų ir skaučių „Rako“ stovyklavietėje, Custer, MI (žemėlapis bus atsiųstas).

Dalyviai: Skautės nuo 16 m., II – prityrusių skaučių pat. laipsnį turinčios, vadovaujančios arba turinčios sugebėjimų vadovauti. Skautai nuo 17 m. amžiaus, I – skautų arba II – prityrusių skautų patyrimo laipsnį turintys jauni vadovai arba turintys sugebėjimų vadovauti. Išimtiniais atvejais, tuntininkams arba vieneto vadovams pristačius ir skyrių vedėjams patvirtinus, gali būti jaunesni vieneriais metais.

Registracija:

JAV registracijos lapai su mokesčiu siunčiami iki 2011 m. birželio mėn. 1 d: sesei Danai Mikužienei (620 Edgebrook Dr., Shorewood, IL 60404)

Kanados kursantai registruojasi pas: Brolį Algį Simonavičių (40 Wilgar Rd., Toronto, Ontario, M8X 1J5 Canada, tel. 416-239-7226)

Daugiau informacijos gausite pas: s. Audrą Lintakienę, tel. (708) 387-9180 ir sv. vs. Donatą Ramanauską, tel. (630) 845-0151

„DRAUGO” LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Lietuvos gimtadienio proga – iš mokyklos dienoraščio....

AUDRONĖ SIDAUGIENĖ

Nors užklupęs sniegas sutrumpino mokslo metus Čikagos lituanistinėje mokykloje vienu šeštadieniu (vasario 5 d. pamokos nevyko dėl neuvalytų gatvių ir mašinų stovėjimo aikštelės prie Jaunimo centro), bet tai, kas buvo suplanuota dar rugsėjį – bus padaryta. Kaip įrodymas to – šeštadienį repetavome Lietuvos gimtadienio koncertą, kurį rodysime tėveliams švęsdami Vasario 16-ąją.

Sausio mėn. paskutinį šeštadienį visi 2–10 klasių mokiniai rašė rašinėlius, pasirinkdami vieną iš pasiūlytų temų. Šiuo metu mokytojos labai stropiai skaito šimtus rašinių ir nutars, kas gi gražiausiai papasakojo savo istoriją. Konkurso nugalėtojai bus apdovanoti Lietuviško žodžio šventėje, kuri vyks balandį.

Lietuvos Nepriklausomybės dienos paminėjimo metu Jaunimo centro, kuriame įsikūrusi Čikagos lituanistinė mokykla (ČLM), koridoriuose gerėsimes gražiausiomis Lietuvos vietomis, kurias nupiešė mokinukai, džiaugsimės ir kitais projektais, kuriuos šventės proga pristatys visos klasės.

Šeštokai vasario 12 d. supažindino savo draugus su Lietuvos miestais. Penktokai namuose darė kvietimus į karaliaus Mindaugo karūnavimo šventę ir juos parodys visiems šventės dalyviams. Norite pamatyti, ką sukūrė kitų klasių mokiniai? Kviečiame ateiti šeštadienį, vasario 19 d., 11 val. r. į mūsų šventę ir būsite nustebinti vaikų ir mokytojų išradingumu. Tą dieną bus renkamas ir mokyklos metraščio viršelis iš visų pasiūlytų. Kasmet išleidžiamas mokyklos metraštis džiugina kiekvieną. Jame išspausdinti mokinių piešiniai, rašinėliai, gražiausios mokyklos gyvenimo akimirkų nuotraukos.

Metraštyje bus ir saulėtos vasario 12 d., džiuginusios ne vieną pasiilgusį šviesos ir šilumos, įvykusio susitikimo su garsiu pianistu iš Lietuvos Petru Geniušu akimirkos. Maestro atliekama George Gershwin „Žydrosi rapsodija“, jo pasakojimas apie savo sūnaus Luko laimėjimus ir jo paties kuriamus projekus sudomino mokinius.

Direktorės pavaduotoja Laima Apanavičienė džiaugėsi galimybe vaikams pristatyti lietuviškas ir net tarptautinio lygio žvaigždes. Šį kartą mūsų svečias – daugelio tarptautinių

muzikos festivalių laureatas. Susitikimo su moksleiviais metu maestro mielai sugrojo ir naujai į savo repertuarą įtrauktus gruzinų autorių kūrinčius vaikams „Pasaka” ir „Šokis” (premjera Čikagos lituanistinėje mokykloje!), o taip pat šeštokės Glorijos Kevličiūtės prašymu atliko Ludwig van Beethoven sonatą „For Eliza”. Profesorius atsakė į vaikų klausimus – nuo kada jis pradėjo groti fortepijonu, kiek ilgai groja, kokie mėgstamiausi kompozitoriai, kaip maestro išimena tokius ilgus kūrinius.

Užsimezgė šiltas pokalbis – pasirodo, maestro groja nuo 6 metų, kartais po 10 valandų per dieną. Jo sūnus Lukas pradėjo groti būdamas 5 metų ir šiuo metu yra vienintelis lietuvis atlikėjas spalio mėnesį tapęs XVI tarptautinio Fryderyk Chopin pianistų konkurso laureatu ir gavęs sidabro medalį. Šiame konkurse L. Geniušas taip pat pripažintas geriausiu F. Chopin polonezo atlikėju.

Susitikimui Čikagos lituanistinėje mokykloje atminti maestro P. Geniušui padovanojome mokyklos marškinėlius.

Jei mokyklos vadovai stengiasi plėsti vaikų akiratį bei žinias, rūpinasi ne tik mokslu, bet ir mokinių išprusimu, tai tėvų komitetas stengiasi, kad būtų sudarytos kuo geresnės darbo sąlygos visiems šiems tikslams įgyvendinti. Ne vieną šeštadienį būrelis tėvelių, vadovaujamas tėvų komiteto pirmininko Valdo Kerulio, sunkiai dirbo keisdami kriaukles, dedami naują santechniką Jaunimo centre. Mokinukų ir mokytojų vardu nuoširdus „ačiū” visiems, prisidėjusiems prie šio gražaus projekto. Pažadame plauti rankas žymiai dažniau, nes labai jau patogūs ir gražūs naujieji kranai...

Kol tėveliai plušėjo prausykloje, mamos planavo kasmetinį mokyklos pokylį, kuris jau visai čia pat – kovo 6 d. Tad visus, kuriems rūpi, ką, kaip ir koku būdu, kokiose patalpose ir iš kokių knygų mokinsis toliau jūsų vaikai, anūkai – būsimieji lietuviškos šeimos nariai – kviečiame atvykti į šią mokyklos šventę ir tuo paremti mūsų mokyklą.

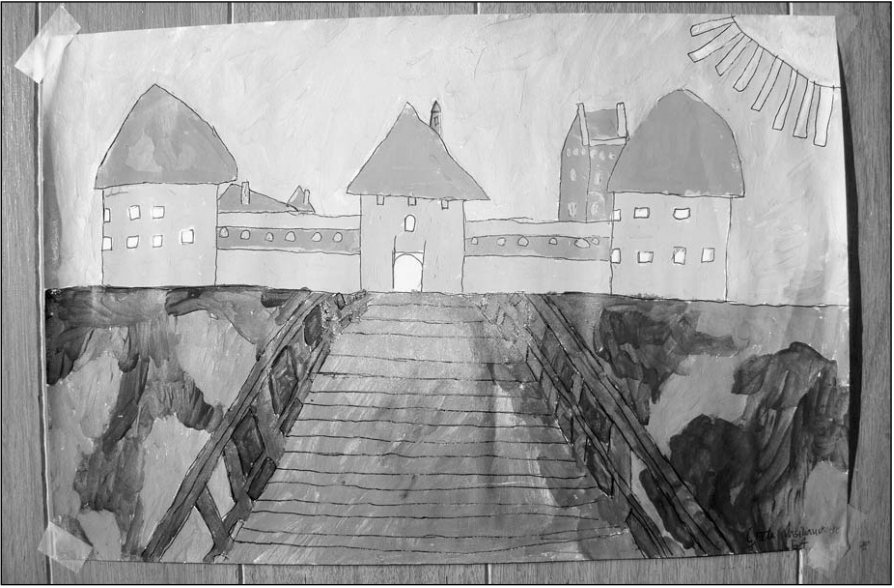
O aš pažadu skaitytojams papasakoti, ką mes veiksime šį pavasarį, su kuo susitiksime, ko išmoksime ir kokius sumanymus įgyvendinsime. Iki 2010–2011 mokslo metų pabaigos liko dar (tik) 8 šeštadieniai.

Maestro Petras Geniušas susitikime su Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniais.

ČLM mokiniai žino daug gražių vietų Lietuvoje.

ČLM 5A klasės mokinei Gretai Vasiliauskaitei gražiausia vieta Lietuvoje yra Trakų pilis.

Laimos Apanavičienės nuotraukos

Pasijuokime...

(iš mokinių rašinių...)

Tiškevičiai, nors ir aristokratai, buvo inteligentiški žmonės.

Perskaitęs „Dievų mišką” Sruoga sužinojo, kaip sunku jam buvo koncentracijos stovykloje.

Berniukas įėjo į klasę, nuleido galvą ir taip žemyn galva stovėjo.

Ir tada kunigaikštis Gediminas pasiuntė kryžiuočiams telegramą.

Kaktusas nukrito ant katinėlio ir sukniakė iš skausmo.

Mano įsimintiniausia diena – tyli liepos naktis...

Ji buvo labai išsilavinusi, todėl kvėpinosi kvepalais.

Miesto centre auga parkas, apsodintas mūsų tėvais.

Gimtadienyje mus vaišino tortu ir petardomis.

Mūsų lauke girdėjosi mirusiųjų riksmas ir vaitojimai.

Geriausieji mokiniai talpinami į stendą.

Pasiklausius senovės dainų, galima galvoti, kad iš karo grįžta tik arkliai.

Manau, kad Maironis skatino lietuvių kalbą neišnykti.

- MOKYTOJA, AŠ TIKRAI NEMANAU, KAD UŽ MANO RAŠINĮ REIKĖJO PARAŠYTI VIENETĄ!
- IR AŠ NEMANAU, BŲ MAŽESNIO PAŽYMIO NĖRA!

Piešinys iš JAV LB Švietimo tarybos leidžiamo internetinio žurnalo vaikams www.eglutė.org

Prisimintas antrasis nepriklausomos Lietuvos prezidentas Aleksandras Stulginskis

KAROLINA KUBILIENĖ

2011 m. vasario 6 d. nemažas būrys žmonių susirinko į Pasaulio lietuvių centro didžiąją salę paminėti antrojo Lietuvos prezidento Aleksandro Stulginskio 125-ąsias gimimo metines.

Minėjimą surengė Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ su pirmininke Indre Tijūnėliene. Prieš pradedant minėjimui pirmininkė pasakojo apie „Saulutės“ įsteigimą, atliktus ir dabar vykdomus projektus.

Lietuvos Respublikos prezidento Aleksandro Stulginskio dukra dr. Aldona Stulginskaitė – Juozevičienė.
Indrės Tijūnėlienės nuotr.

Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ buvo įsteigtas 1993 m. ir iš pradžių veikė kaip Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komitetas, o 2007 m. tapo savarankiška organizacija. Būrelio tikslas – remti vaikus, studentus ir vargstančias šeimas Lietuvoje.

Pradžioje buvo siunčiami drabužiai, kompiuteriai ir medicininės priemonės. Aukos atsiunčia privatūs asmenys ir šeimos, kurioms ypatingomis progomis aukojami pinigai. Aukų gaunama iš organizacijų, iš rengiamų labdaros koncertų. „Saulutė“ dalyvaujama mugėse, nemažai aukoja amerikiečiai bei jų organizacijos. Aukotojų dėka „Saulutė“ 2007 m. į Lietuvą išsiuntė 149,000 dol.; 2008 m. – 210,000 dol.; 2009 m. – 110,000 dol.; 2010 m. – 136,000 dol. Pirmininkė dėkojo aukotojams.

Paminėtas prezidentas Aleksandras Stulginskis

Pradėdama minėjimą I. Tijūnėlienė pasidžiaugė, kad jame dalyvauja prezidento vienintelė duktė dr. Aldona Stulginskaitė-Juozevičienė ir jos 3 vaikai: dr. Ramunė Račkauskienė („Saulutės“ išdininkė), dr. Jonas Juozevičius ir Jūratė Norvilienė bei dr. A. Juozevičienės anūakai ir proanūakai.

Minėjimo pradžioje Arvydas Reneckis parodė dr. A. Juozevičienės įteiktą 10 min. trukmės dokumentinį filmuką apie Prezidentą A. Stulginskį (tai ištrauka iš 1987 m. sukurto dokumentinio filmo „Lietuvos Respublikos prezidentai“).

Biografiniai bruožai

Prelegentas Juozas Polikaitis pateikė prezidento A. Stulginskio biog-

rafiją ir apžvelgė prezidento veiklą.

A. Stulginskis gimė 1885 m. vasario 26 d. Kutalių km., Kaltinėnų valsčiuje, Tauragės apskrityje, gausioje šeimoje. Vyresniųjų brolių, gyvenusių JAV, padedamas mokėsi Kaltinėnų pradžios mokykloje, Liepojos gimnazijoje ir Žemaičių dvasinėje seminarijoje. Kunigu netapo, išvyko į Innsbruck, Austria universitetą studijuoti teologijos ir filosofijos. Po metų išvyko į Halle (Vokietija) agronomijos institutą, kurį baigė 1913 m.

Darbas ir visuomeninė veikla

Baigęs studijas turėjo pasiūlymų dirbti Rusijoje, bet grįžo į Lietuvą. Dirbo agronomu Alytuje. Norėdamas savo žinias pritaikyti Lietuvoje, rašė daug straipsnių žemės ūkio klausimais.

Vėliau persikėlė į Vilnių ir įsitraukė į kultūrinį ir visuomeninį darbą. Buvo vienas Krikščionių demokratų partijos steigėjų, o 1917 m. buvo išrinktas jos pimininku.

Aleksandras Stulginskis – prezidentas

1917 m. A. Stulginskis buvo išrinktas į Tautos (valstybės) tarybą. 1918 m. su kitais tarybos nariais pasirašė Vasario 16-osios – Lietuvos Nepriklausomybės – aktą.

Rūpinosi tėvynės grįžtančiais tautiečiais ir juos šelpė. 1920 m. buvo išrinktas į Steigiamąjį Seimą ir tapo jo pirmininku. Pagal tuo metu veikusią Konstituciją, Seimo pirmininkas, būdamas 35 m. amžiaus, tapo valstybės prezidentu.

Aleksandras Stulginskis buvo kuklus, darbštus, mylėjo žemę ir Lietuvą. Prezidentu išbuvo iki 1926 m. birželio mėn. 7 d., kai pareigas perdavė dr. Kaziui Griniui.

A. Stulginskio prezidentavimo metu buvo išleisti pagrindiniai Lietuvos įstatymai, įsteigti kultūros židiniai, įkurti pedagoginiai mokytojų kursai, pradėta žemės reforma, išleista Lietuvos valiuta – litas. Prie Lietuvos prijungta Klaipėda ir dalis Mažosios Lietuvos, užmegzti diplomatiniai santykiai su Vakarų valstybėmis. Mokėdamas 6 užsienio kalbas, galėjo laisvai bendrauti su kitų šalių dilmptomatais.

Perdavęs prezidento vairą dr. K. Griniui iš pradžių gyveno Kaune ir aktyviai reiškėsi politikoje. Vėliau nusipirko Jokubave, Kretingos vals-

čiuje dvaro centrą ir ūkininkavo, dirbdamas visus darbus kartu su darbininkais.

Tremtis

1941 m. iš Jokubavo, kartu su žmona Ona Matulaityte-Stulginskienė, buvo ištremti į Sibirą. Į Lietuvą grįžo 1954 m. Vienintelė jų duktė išvengė tremties, nes tuo metu studijavo universitete Vilniuje. Tėvams grįžus, duktė juos šelpė, siųsdama siuntinius iš JAV.

Savo prisiminimais apie prezidento Stulginskio šeimą pasidalijo mokytoja ir rašytoja Stasė Petersonienė, kuriai teko lankytis Jokubave su grupe ateitininkų. Tolimesnius ryšius S. Petersonienė daugiausia palaikė su Ona Sulginskienė.

Duktė apie savo tėvus

Savo prisiminimais, kuriuos perskaitė prezidento anūkė Jūratė Norvilienė, dalijosi dr. A. Stulginskaitė-Juozevičienė. Jos prisiminimai prasideda Jokubave. Čia ji buvo laiminga. Atvykdavo daug svečių, tėvelių draugų, o vėliau ir jos pačios draugai čia apsilankydavo.

Ji prisimena, kad tėveliui buvo siūlomos įvairios pareigos, bet jis jomis nesusigundė.

Nematė jų išvežant į Sibirą. Jau gyvendama JAV, sužinojusi, kad jie grįžo į Lietuvą, dukra mėgino padėti tėvams bent siuntiniais. Ji dėjo pastangas, kad tėvai galėtų atvažiuoti į JAV, deja, tėvų neišleido. Grįžusi iš Sibiro mama greit mirė.

1965 m. A. Stulginskaitė-Juozevičienė su dukra Ramune nuvyko į Lie-

Aleksandro Stulginskio anūkė Jūratė Norvilienė perskaitė savo mamos atsiminimus apie savo tėvą.
Donato Tijūnėlio nuotr.

tuva aplankyti tėvelio. 1967 m. ji aplankyti tėvo į Lietuvą nuvyko su dukra Jūrate. Trečią kartą vizos jau nebegavo, ir tėvelis savo anūko Jono nebe pamatė. 1969 m. rugsėjo 22 d. tėvelis mirė. Palaidotas Kaune, Panemunės kapinėse. Aleksandro Stulginskio vardu pavadintos trys mokyklos Lietuvoje.

Minėjimas buvo baigtas meno ansamblio „Dainava“ vyrų kvarteto atliekamomis dainomis.

„Saulutės“ pirmininkė I. Tijūnėlienė padėjo visiems, dalyvavusiems minėjime.

Karolina Kubilienė – keturių vaikų mama, šešių anūkų močiutė. Retkarčiais bendradarbiauja lietuviškoje spaudoje.

Aleksandro Stulginskio gimimo metinių minėjimas. Iš kairės: Juozas Polikaitis, „Saulutės“ pirmininkė Indrė Tijūnėlienė, Lietuvių rašytojų draugijos pirmininkė Stasė Petersonienė.
Donato Tijūnėlio nuotr.

Į Aleksandro Stulginskio gimimo metinių minėjimą susirinko gausus būrys žmonių.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Paruošė Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@aol.com

MŪSŲ STALUI

Žaliasis smaragdinis vaisius – kivis

Kivio vaisius (kiwi) palyginti vėlai paplito Europoje ir visame pasaulyje ir išpopuliarėjo tik XX amžiuje. Šiandien šie vaisiai auginami Naujojoje Zelandijoje, JAV (California valstijoje), Pietų Amerikoje, Italijoje.

Kivio (lot. *Actinidia*) vaisiaus gimtinė yra Yangtze upės slėnis rytinėje Kinijoje. Tada dar jis nebuvo taip vadinamas – Kinijoje jis buvo žinomas kaip kininis agrastas, kininis persikas. Šio vaisiaus sėklas misionieriai iš Kinijos atvežė į Naująją Zelandiją. Naujosios Zelandijos daržininkai susidomėjo šia vijoklinės kilmės augalo rūšimi ir griebėsi ją auginti. Netrukus Naujojoje Zelandijoje kiviais lyg vynuogynais buvo užveisti nauji laukai. Panašių aktinidijos rūšių augo ir Japonijoje, kur jos buvo vadinamos japoniškėmis žemuogėmis, augo jų ir Sibire.

Tradicinėje kinų medicinoje kiviai nuo seno vartojami nervingumui mažinti, virškinimui pagerinti, sąnariams gydyti ir akmenims, susidariusiems šlapimo organuose, šalinti, taip pat – kad grožis nenuvystų ir plaukai nepražiltų.

Iš vaisiaus istorijos

Neįtikėtina, tačiau liana, ant kurios auga ši smaragdo žalumo didžiulė uoga, XIX amžiaus viduryje iš Kinijos į Europą buvo atvežta kaip oranžerijų puošmena. Galbūt mes ir po šiai dienai būtume grožėjęsi stambiais, į rožę panašiais žiedais, jeigu prieš šimtą metų britų selekcininkas Ellison nebūtų išvedęs labai derlingos kininės aktinidijos rūšies ir jos vaisiais nepavalgydinęs žmoniją. Taip buvo išvestas ir patobulintas kivio vaisius, tik jis dar neturėjo to vardo.

Patobulintą lianą pasišovė veisti Naujosios Zelandijos ūkininkai ir iš patriotinių jausmų tuoj pat perkrikštijo augalą į kivį – toks yra besparnio paukščio vardas, puošiantis vietos herbą. Jo kūnas padengtas rusvais pūkeliais, primenančiais pūkelius ant vaisiaus žievės. Dabar šis pavadinimas, pamiršus ankstesnius – kinų persikas, kinų agrastas, japoniška žemuogė, – paplitęs visame pasaulyje.

Pikantiški vaisiai

Būtina kiviais pasinaudoti sezono metu. Šie vaisiai gerai išsilaiko ir, laikui bėgant, tampa dar skanesni ir aromatingesni. Juos patariama laikyti šaldytuvuose, geriausia – sudėjus į tamsius popierinius maišelius. Kad žemuoginis kvapas taptų dar sodresnis, o minkštimas saldėsnis, o vaisiai taptų ne tokie rūgštūs, jiems – šviežiai nuskintiems – reikia leisti truputį pavysti. Nulupkite jų žievele ir supjaustykite skiltelėmis – tiks į daržovių salotas, vaisinius desertus, užkandžius prie žuvies ir vištienos. Saldžiarūgštis kivių skonis ir neįprastas kvapas suteiks pikantiškumo kiekvienam patiekalui.

Kivis – antras po ananaso pagal populiarumą vaisius Europoje. Ta-

čiau begalinė baltųjų žmonių meilė kininiam persikui ne visada išeina į gera. Pernelyg didelė aistra šiam vaisiui gali sukelti ūmias alergines reakcijas, net ūminį kraujagyslių nepakankamumą, teigia anglų mokslininkai. Kivis taip pat pasižymi priešūždegiminiu poveikiu dėl jame esančio vitamino C. Mokslininkai pataria tėvams – nedidelis kiekis kivių (1–2 vaisiai per dieną) nesukelia jokių pasekmių vaikams. Tačiau neverta jų duoti mažyliams iki vienerių metų.

Grakštumo uoga

Kiviai puikiai tinka norintiems sulieknėti. Dietologai pataria suvalgyti po vieną vaisių prieš pusryčius ir vakarienę – smulkios sėklytės pagerina žarnyno darbą, neutralizuoja dalį maistinių riebalų, sumažina cukraus kiekį kraujyje. Aktinidijų vaisiai turi labai nedaug kalorijų, tačiau priverčia organizmą gaminti fermentus, sudeginančius riebalus ir pašalinti jų skilimo produktus. Kartą kiviai pagreitina inkstų darbą, pašalindami skysčio perteklių iš audinių, stiprina širdį – ji juk irgi silpsta, pradėjus laikytis dietos. Pačios nemaloniausios svorio kritimo pasekmės – kai vietoj riebalinio audinio pradeda bliukšti raumenys. Kinų uoga padės to išvengti: jos minkštume esama aktinidino fermento, gerinančio baltymų, būtinų raumens skaidulų sintezei, pasisavinimą.

Gydytojų patarimai

- Sergant ateroskleroze (padidėjus riebalinėms plokštelių sankau-poms ant kraujagyslių sienelių), norvegų mokslininkai pataria valgyti po 2–3 kivius mažiausiai 28 dienas iš eilės, kad sumažėtų cholesterolio kiekis kraujyje, išsivalytų kraujagyslės nuo aterosklerotinių plokštelių ir sumažėtų trombų susidarymo tikimybė.
- Hipertonijai gydyti vokiečių kardiologai siūlo kasdien suvalgyti po 2–3 kivius. Taip nusistovės arterinis spaudimas, sergant išemine širdies liga, pagerėja savijauta.
- Esant vidurių užkietėjimui, reikia sumaišyti kivio minkštimą su šaukšteliu keptuvėje padžiointų maltų sėlenų ir tokiu pat kiekiu maltų daigintų kviečių. Tai – puikus laisvinamieji!
- Kai kuriose šalyse kiviai vartojami kaip natūralus vaistas nuotaiškai pakelti. Du kiviai per dieną ir jūs – lyg ant sparnų skraidysite.

- Reguliariai valgant šias uogas, sumažėja onkologinių ligų rizika, ypač žarnyno vėžio. Kivio minkštume esančios sėklytės mechanškai jį išvalo ir sugeria kancerogenines medžiagas. Priešvėžiniu poveikiu pasižymi ir vitaminų ir antioksidantų kompleksas, kurių yra gausu aktinidijos vaisiuose.
- Jei jus kankina nemiga, sutrinkite vieną kivį, pabarstykite jį truputį cinamono, sumaišykite su medumi ir prieš eidami gulti suvalgykite. Bus ramus ir saldus miegas!
- Kivio vaisiai padeda ištikus astminiams priepuoliams. Reikia tik suvalgyti pora vaisių, pabarstytų cinamono milteliais, dar galima pagardinti medumi. O kad naktį nekankintų dusulys ar kosulys, suvalgykite ir prieš eidami gulti. Gydant astmą kivius patartina duoti ir vaikams.

- Kivių vaisiuose yra daug geležies, tad juos valgant pagerinsime kraują, padės anemija sergantiems žmonėms.
- Žmonėms, suvartojantiems didesnę kiekį druskos, patariama suvalgyti kivių vaisių. Šiuose vaisiuose esantys vitaminai sugeba sumažinti natrio kiekį žmogaus organizme.

Beje...

- Viename kivyje yra 250 mg vitamino C, o tai – dviguba paros norma!
- Vienas kivis yra tolygus 2 apelsinams ir 4 pomidorams.

jaus (kepti), 1/3 puodelio apelsino sulčių, 3 šaukštelių cukraus, 6 šaukštų baltojo vyno, druskos, maltų raudonųjų ir juodųjų pipirų, 2 šaukštelių krakmolo, puodelio mėsos sultinio.

Kiaulieną nuplaukite, nupjaustykite plėveles, supjaustykite į 8 gabalėlius ir apkepinkite įkaitintame aliejuje po 4–5 minutes iš abiejų pusių. Kepsnelius sudėkite į pašildytą indą, pasūdykite, pabarstykite pipirais, uždenę dangčiu pakaitinkite ir pastatykite šiltoje vietoje. Paruoškite padažą.

Nulupkite ir sutrinkite kivius. Smulkiai supjaustykite svogūnus ir pakepinkite įkaitintame aliejuje. Tada supilkite apelsinų sultis, cukrų, vyną ir kaitinkite, kol skysčio sumažės trečdaliu. Pagardinkite druska, raudonaisiais ir juodaisiais pipirais, sudėkite sutrintus kivius ir pakaitinkite. Į skystį, atsiradus ke-pant mėsą, supilkite sultinį ir užvirkinkite. Krakmolą ištirpinkite nedideliame kiekyje skysčio ir pamažu supilkite į sultinį nuolat maišydami, kad nesusidarytų gumulėlių. Ten pat supilkite kivių padažą. Kiaulienos kepsnelius patiekite su padažu, papuošę kiviais ir petražolių šakelėmis.

Jautienos muštiniai su kiviais ir sūriu

Reikės: 1,5 sv aukščiausios rūšies jautienos, 4 kivių, vieno šaukšto majonezo, pusės puodelio fermentinio sūrio, druskos, aliejaus, pipirų.

Mėsą nuplaukite šaltu vandeniu, supjaustykite gabalėliais, gerai išmuškite, pabarstykite druskos ir pipirų mišiniu. Skardą iškllokite kepimo popieriumi, patepkite aliejumi. Jautienos gabalėlius išdėliokite ant popieriaus vieną greta kito. Kiekvieną gabalėlį patepkite majonezu. Kivius nulupkite, supjaustykite griežinėliais ir išdėliokite ant mėsos. Sūrį stambiai sutarkuokite ir užberkite ant kivių. Kepkite 375 F karštumo orkaitėje, kol visiškai iškeps.

Keptos vištų blauzdelės su kivių marinatu

Reikės: 8 vištų blauzdelių, 2 kivių, 1/2 citrinos sulčių, 2–3 česnako skiltelių, 1 šaukšto sojos padažo, 1–2 šaukštų majonezo, 1 šaukštelio cukraus, druskos, pipirų.

Kivius nulupkite ir sutrinkite į tyrėlę. Į ją supilkite citrinos sultis, sojos padažą, įdėkite majonezo, suberkite susmulkintus česnakus, cukrų, pagardinkite druska ir pipirais. Visą gerai išmaišykite. Į gautą marinatą sudėkite vištų blauzdeles, drauge su marinatu sudėkite į kepimo maišą ir kepkite apie valandą 375 F temperatūros orkaitėje.

Kiviai tinka ne tik kepti, jais labai gražiai galima papuošti tortus, pyragus, žele. Šiuos vaisius galima vartoti kaip garnyrą prie mėsos, ypač tinka su kumpio sultinukais. Tokiu atveju kivių nesmulkinkite, bet tik perpjaukite juos per pusę ir apkepkite kartu su kumpio sultinukais.

• Viename kivyje ląstelienos tiek pat, kiek ir greipfruto puselėje, daugiau kalio nei banane, ir visas multivitaminų kompleksas – E, P, B2, B3, B6, D, A, yra beta karoteno ir folio rūgšties. Be to, dar geležies, fosforo, magnio, amino rūgščių ir antioksidantų. Tai – ideali grožio ir sveikatos formulė!

Pagardinkime patiekalus

Kivių vaisiai suteiks ypatingo pikantiško skonio įvairioms šviežių daržovių salotoms: lapinėms, burokėlių, marinuotų grybų, salotoms su vištiena ir kt. Salotas pagardinkime mums priimtinais padažais.

Kiaulienos kepsneliai su kivių padažu

Reikės: 1,5 sv kiaulienos, 2 šaukštų augalinio aliejaus (kepti), maltų juodųjų pipirų, druskos, šviežių petražolių.
Padažui: 3 kivių, 2 svogūnų, alie-

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Mieli tautiečiai,

Sveikinu jus brangiausios mūsų tautos šventės Vasario 16-osios – Lietuvos Valstybės atkūrimo – proga. Minėdami šią svarbią datą, prisiminkime tuos, kurie nesvyruodami tikėjo mūsų šalies valstybingumu, dramatiškai keičiantis pasauliui.

Okupacijos negandų nublokšti lietuviai Amerikoje ryžtingai ir be kompromisų skelbė pasauliui apie tikrąjį to meto įvykių eigą. Buvo aktyviai siekiama, kad Jungtinės Amerikos Valstijos nepripažintų Lietuvos ir kitų Baltijos šalių aneksijos. Tuomet, geležinei uždangai padalinus Europą, Jungtinėse Valstijose buvo tęsiamas Lietuvos diplomatinis atstovavimas, puoselėjamas tautiškumas, palaikoma lietuviška kultūrinė veikla.

Jau porą dešimtmečių Vasario 16-ąją galime atvirai švęsti ne tik užsienyje, bet ir pačioje Lietuvoje. Išdidžiai žengdami savarakiško valstybės vystymo keliu, su ypatingu džiugesiu šiais metais minime diplomatinį santykių tarp Lietuvos ir JAV atkūrimo dvidešimtmečio jubiliejų.

Tad kviečiu mums visiems brangią šventę pažymėti kartu su draugais, pasidalinti džiaugsmu, pasiekimais. Linkiu jums džiugios ir prasmingos Vasario 16-osios!

*Nuoširdžiai jūsų,
Skaistė Aniulienė
Generalinė konsulė Čikagoje*

Prezidentai pasidžiaugė stiprėjančiais dvišaliais ekonominiais santykiais

Vilnius (ELTA) – Su Lenkijos prezidentu Bronisław Komorowski, atvykusiu į Vasario 16-osios iškilmės Vilniuje, prezidentė Dalia Grybauskaitė aptarė ekonominį ir kultūrinį bendradarbiavimą.

Prezidentės teigimu, Europos Sąjungai vis stipriau remiant energetinių salų panaikinimą ir Lietuvai, ir Lenkijai svarbu pasinaudoti šia gera tendencija. Lietuvos ir Lenkijos valstybių vadovai sutarė, kad abiejų šalių vyriausybės bendradarbiaus rengiant konkrečius pasiūlymus Europos Komisijai dėl tolesnio dujų ir elektros jungčių tarp Lietuvos ir Lenkijos finansavimo.

Šalių vadovai pabrėžė, jog labai svarbu, kad konkrečios finansinės lėšos šiems projektams būtų numatytos kitoje ES finansinėje perspektyvoje, kuri prasidės 2013 m. Lietuvos ir Lenkijos prezidentai taip pat pasidžiaugė stiprėjančiais dvišaliais ekonominiais santykiais: auga Lenkijos bendrovių investicijos Lietuvoje, o Lietuvos – Lenkijoje.

Lietuva skaičiuos savo gyventojus

Vilnius (Tiesa.com) – Per paskutinį surašymą Lietuvoje gyveno kiek daugiau nei 3,4 mln. žmonių. Lietuvoje šiemet nuo kovo 1 d. iki gegužės 9 d. vyks visuotinis gyventojų surašymas – tada galiausiai ir paaiškės, kiek iš tikrųjų Lietuvoje liko gyventojų po pastarąjį dešimtmetį įsiūbavusios emigracijos.

Didžiausia šio septintojo gyventojų surašymo naujovė – jau nuo kovo 1 d. bus galima pildyti surašymo lapus internete. Surašinėtojai pradės lankyti žmones balandį. Bus surašomi asmenys, nuolat gyvenantys Lietuvoje ne trumpiau nei metus, taip pat trumpiau nei metams išvykę į užsienį. Kaip ir per visus surašymus,

Lenkijos prezidentas (k.) dalyvavo Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjime. **ELTA** nuotr.

Prezidentai kalbėjo apie svarbias sukaktis, kurios jungia abi šalis – šiais metais bus minimos 100-osios rašytojo ir visuomenės veikėjo Česlovo Milošo gimimo metinės ir 100-osios dailininko ir kompozitoriaus Mikalojaus Konstantino Čiurlionio mirties metinės.

bus klausiami duomenų apie asmenį, jo būstą ir namų ūkį, bet šįkart bus ir naujų klausimų bei naujų atsakymo galimybių. Pavyzdžiui, bus galima nurodyti ne vieną gimtąją kalbą, o dvi, jei tėvai, tarkime, yra skirtingų tautybių, bus detaliau klausinėjama apie būstus, apie jų šildymo būdą ir pan.

Pasirengusiųjų užpildyti surašymo lapus internete laukia nemenkas palengvinimas – čia jau bus suvesti visi tie duomenys, kuriuos apie žmogų turi valstybė. Pirmasis Lietuvos gyventojų surašymas vyko 1923 metais. Per paskutinį surašymą, vykusį 2001 m. pavasarį, Lietuvoje gyveno kiek daugiau nei 3,4 mln. žmonių.

Užsienio reikalų ministras lankosi JAV

New York (LR generalinio konsulato New York/URM info) – Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis vasario 14 d. vakarą New York mieste dalyvavo Lietuvos generalinio konsulato ir Nuolatinės misijos Jungtinėse Tautose (JT) surengtame Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjime.

New York Šv. Petro bažnyčioje vykusiame renginyje dalyvavo New York reziduojantys užsienio šalių diplomatiniai atstovai ir New York lietuviai. A. Ažubalis susirinkusius pasveikino Lietuvos valstybės atkūrimo dienos proga, padėkojo tautiečiams už uoliai gintą ir tebepuoselėjamą valstybingumą, bendruomeniškumą, pasidžiaugė Lietuvos kaip dabartinės Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos pirmininkės veikla.

Susirinkusieji klausėsi JAV viešinio lietuvių pianisto Petro Geniušo atliekamų kūrinių.

Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) pirmininkas, užsienio reikalų ministras A. Ažubalis taip pat dalyvavo JT Saugumo tarybos posėdyje. Ministras pabrėžė, kad tarp svarbiausių pirminkaujančios šalies tikslų bus pažangos siekimas neišspręstų konfliktų srityje. „Tęsime aktyvų ESBO dalyvavimą politiniame vyksme, siekiant išspręsti Padniestrės konfliktą, vadovaudamiesi visapusiška pagarba Moldovos Respublikos suverenetui ir teritoriniam vientisumui“, – sakė A. Ažubalis JT Saugumo tarybos posėdyje. Jis pridūrė, kad jam kelia susirūpinimą didėjanti įtampa Kalnų Karabache.

A. Ažubalis Šv. Petro bažnyčioje sveikina minėjimo dalyvius.

LR gen. konsulato New York nuotr.

Ministras pažymėjo, kad Lietuva kaip 2011 m. ESBO pirmininkė remsis Astanoje vykusio ESBO valstybių vadovų susitikimo rezultatais ir anksčiau pirmininkavusių valstybių darbu, ypač siekiant pažangos sprendžiant užsitęsčius konfliktus ir skatinant žiniasklaidos laisvę, energetinį saugumą bei regioninį bendradarbiavimą.

Energetinis saugumas ir regioninis bendradarbiavimas taip pat buvo tarp svarbiausių temų ESBO valstybių vadovų susitikime Astanoje. A. Ažubalis pabrėžė, kad šie klausimai išliks tarp svarbiausių Lietuvos pirmininkavimo uždavinių. Anot jo, remiantis Lietuvos regioninio bendradarbiavimo patirtimi ir esminiu ESBO vaidmeniu sprendžiant perėjimo iššūkius Vidurio ir Rytų Europoje, ESBO taip pat yra pasirengusi dalytis savo patirtimi su Azijos ir Viduržemio jūros bendradarbiavimo partneriais, įskaitant Tunisą ir Egiptą.

Kroatija netrukus gali tapti nauja ES nare

Vilnius (ELTA) – Derybos su Kroatija dėl jos narystės Europos Sąjungoje (ES) galės būti užbaigtos jau šį pusmetį, jei šios šalies valdžia atliks būtinas pertvarkas. Tai sakoma rezoliucijoje, kurią priėmė Europos Parlamentas (EP).

Kasmetėje pažangos ataskaitoje teigiamai vertinti Kroatijoje priimti konstitucijos pakeitimai, įvykdytos teismų pertvarkos, taip pat šalies bendradarbiavimas su tarptautiniu baudžiamuoju tribunolu buvusiąją

Jugoslaviją.

Vis dėlto europarlamentarai pažymi, jog svarbu toliau kovoti su korupcija, padėti grįžti pabėgėliams ir pertvarkyti laivų statyklų verslą. Parlamentas susirūpinęs ir apklausos duomenimis, rodančiais, jog dauguma Kroatijos piliečių neremia savo šalies narystės ES. Europarlamentarų nuomone, šalies valdžia ir pilietinė visuomenė turėtų paskatinti žmones suprasti, kad Europos viešinimasis jiems yra palankus.

B. Obama įteikė Laisvės medalius

Washington, DC (BNS) – JAV prezidentas Barack Obama aukščiausiais šalies medaliais apdovanojo Vokietijos kanclerę Angela Merkel ir Amerikos 41-ąją šalies prezidentą George W. Bush. Kasmetinėse prezidento Laisvės medalio įteikimo iškilmėse A. Merkel nedalyvavo, tačiau B. Obama pranešė, kad „netrukus“ Vokietijos kanclerė apsilankys JAV ir priims šį apdovanojimą.

B. Obama taip pat apdovanojo nemažai politikos ir kultūros veikėjų, tarp jų – violončelės virtuozą Yo-Yo Ma, poetę Maya Angelou ir milijardierių finansininką bei filantropą Warren Buffett.

Teikdamas Laisvės medalį G. W. Bush prezidentas gyrė jį kaip „diplomatijos ranką“, kuri padarė tai, kas daugeliui atrodė neįmanoma – be

šūvio užbaigė Šaltąjį karą. Pasak B. Obama, augdama Rytų Vokietijoje A. Merkel „svajojo apie laisvę“. „Kai siena pagaliau sugriuvo ir Vokietija susijungė, ji įveikė savo pačios uztvaras, tapusi pirmąją rytų vokietę ir pirmąją moterimi Vokietijos kanclere“, – sakė B. Obama.

JAV prezidentas taip pat pajaukavo, kad W. Buffett beveik pradangino jo, tuometinio 11-mečio berniuko pirmąją investiciją, iš kurios jis ilgainiui gavo nedidelį pelną, ir padarė stulbinančią karjerą. Jis taip pat paminėjo W. Buffett humanitarinę veiklą. Pasak B. Obama, viena garsiausių JAV rašytojų – poetė ir žmogaus teisių gynėja Maya Angelou yra gerai žinoma dėl jos „lakios poezijos“ ir „iškilios prozos“, kuri pasiekia tautos šamoną.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

LIETUVA

Valstybės nustatytas mažiausias atlyginimas Europos Sąjungoje (ES) svyruoja nuo 424 iki 6,000 litų. Lietuva tiek pagal valstybės nustatytą mažiausią atlyginimą, tiek ir pagal perkamosios galios standartą – 25-ta iš 27 ES valstybių. Mažiausias atlyginimas 27-iose ES valstybėse svyruoja nuo 123 eurų (424,35 litų) Bulgarijoje iki 1,758 eurų (6,065 litų) Liuksemburge. Iš viso ES yra 9 šalys, kur mažiausia alga nesiekia 400 eurų (1,380 litų). Tarp jų – ir Lietuva, greta Rumunijos, Bulgarijos, Estijos, Vengrijos, Latvijos, Slovakijos, Čekijos ir Lenkijos. Portugalijoje, Maltoje, Slovėnijoje, Ispanijoje ir Graikijoje mažiausias valstybės nustatytas užmokestis svyruoja nuo 550 iki 950 eurų (1,897,5 iki 3,277,5 litų). Dar šešiose valstybėse narėse – Jungtinėje Karalystėje, Prancūzijoje, Belgijoje, Nyderlanduose, Airijoje ir Liuksemburge – mažiausias atlygis per mėnesį viršija 1,100 eurų, arba 3,795 litų.

Premjeras Andrius Kubilius, susipažinęs su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos (FNTT) vadovo Vitalijaus Galiaus pateikto tyrimo išvadomis dėl Šiaulių šešėlinių maisto produktų prekeivių apyvartos, sakė esąs „apstulbintas ir nušiuropęs“. Pasak premjero, Šiauliuose atskleista nusikalstama veikla dar kartą patvirtina, kad Vyriausybės sprendimas įvesti kasos aparatus yra tinkamas ir būtinas, nes tai užkirs kelią šešėlinei veiklai. FNTT pateiktoje tyrimo pažymoje teigiama, kad Šiaulių šešėlinių maisto produktų prekeivių apyvarta per metus siekė 3,5 mln. litų. Tyrėjai išsiaiškino kelias grupes šiauliečių, kurie turgavietės prekeiviams nupirkdavo verslo liudijimus, teikdavo jiems mėsos ir žuvies produktus, o gautas pajamas už parduotą produkciją, nemokėdami jokių mokesčių į valstybės biudžetą, pasiimdavo sau. Nesumokėto pridėtinės vertės mokesčio suma siekia 800,000 litų.

Degalų kainos Lietuvoje plėšia

gyventojų pinigines. Tai dar akivaizdžiau matyti palyginus mažiausią atlyginimą ir išlaidas kurui. Pavyzdžiui, lietuviškas mažiausias atlyginimas prieš mokesčius yra lygus maždaug 183 l A95 markės benzino degalinėje, o airiškas – daugiau nei 700 l, vokiškas – per 800 l, Liuksemburgo – 1,390 l. Europos Komisijos energetikos ir transporto direktorato duomenimis, sausio pradžioje lietuviai už populiariausią benziną mokėjo maždaug 4,35 Lt /l ir pateko maždaug į viduriuką pagal šią kainą, tuo metu dyzelinas, kainavęs 4 Lt/l, Lietuvoje buvo penktas pagal pigumą visoje ES. Tačiau paskaičiavus mažiausio atlyginimo ir kuro kainų santykį, Lietuva atsiduria kur kas prastesnėje padėtyje.

Lietuvoje vaistinių ne tik mažėja. Farmacininkų pasaulyje vyksta esminės permainos – didieji tinklai superka galo su galu nesuduriančias pavienes vaistines. Per pastaruosius trejus metus vaistinių skaičius smuktelėjo nuo 1,515 iki 1,483. Smulkesnės vaistinės rinkoje vis sunkiau beišsilaiko. Jų savininkams tenka arba skelbti bankrotą, arba parduoti verslą. Tačiau pagausėjo vaistinių tinklams priklausančių padalinių. Įtarimai tyčiniiais bankrotais vaistinių rinkoje yra ganėtinai dažni.

9,5 mlrd. JAV dol. „Chevron“ neigia kaltinimus ir teismo sprendimą vadiną nepagrįstu.

Kinija aplenkė Japoniją ir tapo antra pagal dydį pasaulio ekonomika. 2010 m. pabaigoje Japonijos ekonomikos vertė buvo 5,474 trln. JAV dol., o Kinijos – 5,8 trln. JAV dol. Japonijos ekonomikai stipriai pakenkė sumažėjęs eksportas ir vartotojų paklausa, o Kinijoje labai sparčiai vystėsi pramonė. Pagal dabartinius rodiklius žinovai numato, kad po maždaug dešimtmečio Kinija aplenks JAV ir taps didžiausia pasaulio ekonomika.

Dėl neįprastai šaltų orų sumažėjus statybų, Vokietijos, vienos iš pagrindinių Lietuvos eksporto partnerių, ekonomika pernai ketvirtą ketvirtį sulėtėjo daugiau nei laukta. Statybų sektorius gruodį smuko 24 proc., arba daugiausia nuo 2000 m., kada pradėti rinkti duomenys. Tačiau teigiama, kad drąsėjantys vartotojai, stiprėjančios bendrovės padės Vokietijos ekonomikai šį ketvirtį dar sustiprėti. Vokietijos vyriausybė numato, kad šiemet ekonomika, vadinama euro zonos ūkio varikliu, padidės 2,3 proc.

Lėšų, pernai sukauptų pasauliniuose pensijų fonduose, suma viršija rekordinę ribą – 26 trln. JAV dol. Apskritai pensijų fondų lėšų apimtys praėjusiais metais padidėjo 12 proc. 2009 m. jos padidėjo 17 proc., dar prieš metus – 21 proc. Nuo 2000 m. lėšų, sukauptų pasauliniuose pensijų fonduose, apimtys padidėjo 66 proc. (nuo 16 trln. JAV dol. 2000 m.). Sparčiausiai per pastarąjį dešimtmetį augo Brazilijos pensijų fondai ir Pietų Afrikos Respublikos, lėčiausiai – Japonijoje, Kanadoje ir Prancūzijoje. JAV, Didžiosios Britanijos, Australijos ir Kanados pensijų fondai dažniausiai investuoja savo klientų lėšas į akcijas, tuo tarpu Japonijos, Nyderlandų ir Šveicarijos fondai renkasi rizikingesnį kelią, investuodami lėšas į obligacijas.

Rusija per artimiausius metus planuoja parduoti ginklų už daugiau nei 30 mlrd. JAV dolerių, pranešė Rusijos federalinės karinio techninio bendradarbiavimo tarnybos direktoriaus pavaduotojas Aleksandr Fomin. „Praėjusių metų planas įvykdytas, iš viso į užsienį ginklų eksportuota už šiek tiek daugiau nei 10 mlrd. JAV dol. Artimiausioje ateityje planuojama šį rodiklį padidinti iki daugiau nei 30 mlrd. JAV dolerių“, – pareiškė A. Fomin.

Rusijos valstybinis dujų susivienijimas „Gazprom“ numato, kad šiemet gamtinės dujos Europai gali brangti 15 proc., o jų paklausa išaugti 9 proc. „Gazprom“ pilnas trečią ketvirtį mažėjo 9 proc. Numatoma, kad vidutinė dujų kaina gali padidėti iki 352 JAV dol. už 1,000 kubinių metrų, nuo 306 dol. pernai. Skaiciuojama, kad šiemet Europa galėtų importuoti 152 mlrd. kubinių metrų gamtinių dujų, kai 2010 m. įsigyta 139 mlrd. kubinių metrų.

Rusų milijardierius Roman Abramovič nebepriklauso turtingiausių Rusijos piliečių trejetui. Londono futbolo klubo „Chelsea“ savininkas šiais metais iš trečios vietos smuktelėjo į penktą. Jo turtas per metus išaugo tik 100 mln. dolerių iki 17,1 mlrd. Srašo viršuje ir toliau liko Vladimir Lisin, Novolipect metalurgijos kombinato savininkas. Šio 55 metų verslininko turtas per 12 mėnesių išaugo nuo 18,8 iki 28,3 mlrd. Antrą vietą, kaip ir pernai, užėmė Michail Prochorov, kuriam priklauso investicijų fondas „Onexim“. Jo turtas vertinamas 22,7 mlrd. dolerių. Naujausias trejeto narys su 19,9 mlrd. yra „Metalloinvest“ holdingo savininkas ir vienas Londono futbolo klubo „Arsenal“ savininkų Ališer Usmanov. Ketvirtas sraše liko plieno magnatas Oleg Deripaska su 19 mlrd. Iš viso šiame sraše yra 500 verslininkų, kurių turtas viršija 160 mln. dolerių, pavardžių.

PASAULIS

JAV prezidentas Barack Obama pristatė 2012 finansinių metų biudžeto projektą. JAV vyriausybė per dešimtmetį siekia 1,1 trln. JAV dol. sumažinti valstybės biudžeto deficitą. Respublikonai, kurie valdo Atstovų rūmus, nemano, kad pasiūlyti apkarpymai pakankamai sumažins biudžeto deficitą. Pagal B. Obama siūlomą 2012 finansinių metų biudžeto projektą, biudžeto išlaidos siekia 3,73 trln. JAV dol. – 2,4 proc. mažiau nei šiemet. B. Obama biudžeto projektas numato 5 metams išaldyti vidaus negyvybines išlaidas. Tokiu būdu per ateinančią dešimtmetį pavyktų sutaupyti 400 mlrd. JAV dol. B. Obama taip pat siūlo per ateinančius 5 metus 78 mlrd. dolerių apkarpyti gynybos biudžetą. Planuojama parduoti 14,000 vyriausybei priklausančių biuro pastatų ir 50 proc. sumažinti pagalbą, skiriamą neturtinoms šeimoms susimokėti šildymo sąskaitas, 25 proc. sumažinti lėšas,

skiriamas Didžiųjų ežerų aplinkos apsaugai. B. Obama taip pat siekia per 10 metų papildyti biudžetą 46 mlrd. JAV dol., gautais panaikinus mokesčių lengvatas naftos, dujų ir anglies bendrovėms.

Ekvadoro teismas skyrė antrai pagal dydį energetikos bendrovei Jungtinėse Valstijose „Chevron“ 8,6 mlrd. JAV dol. baudą už tai, kad užteršė didelę dalį šalies Amazon upės regiono. Naftos bendrovė „Texaco“, kuri 2001 m. susijungė su „Chevron“, buvo apkaltinta Amazon upės regione išmetusi milijardus galonų nuodingų medžiagų. Žinovų teigimu, dėl šių bendrovės veiksmų regione buvo sunaikinti pasėliai, nugaišo naminiai gyvuliai ir išaugo vėžinių susirgimų skaičius. Bendrovė taip pat turės sumokėti 10 proc. atlyginamosios žalos mokestį, todėl bendra suma, kurią bendrovė turės sumokėti, sieks

Maisto produktų kainos, pasak Pasaulio banko (PB) vadovo Robert Zoellick, pasiekė pavojingai aukštą lygį ir milijonus žmonių įstūmė į didžiulį skurdą. Remiantis paskelbta PB ataskaita, maisto produktų kainos pasaulyje pernai didėjo 29 proc. Tai yra tik 3 proc. mažiau nei visų laikų rekordas, pasiektas 2008 m. Aukštos kainos gali prisidėti prie politinio nestabilumo, įspėjo R. Zoellick. Labiausiai kenčia žmonės vadinamojo Trečiojo pasaulio šalyse. PB vertinimu, dėl išaugusių kukurūzų, kviečių ir aliejaus kainų nuo praėjusio birželio 44 mln. žmonių atsidūrė didžiuliame skurde. Anot R. Zoellick, kainos greičiausiai ir toliau didės. Tai, be kita ko, susiję su eksporto draudimu ir prastomis orų sąlygomis. **EPA** nuotr.

Montesorinis auklėjimas

MARYTĖ KUCINIENĖ

VILIJA GARBONKIENĖ

Montessori auklėjimas sklin-da po visą pasaulį. Seton Montessori institutas Cla- rendon Hills, IL, siuncia savo atsto- ves į Kiniją, Japoniją, Slovėniją, Čilę ir kitus kraštus vesti kursus, supa- žindinti su montesoriniu auklėjimu. Mes, lietuviai, jau auginame trečiąją kartą, užaugintą pagal Montessori auklėjimą, turime vienintelę JAV lietuvišką Montessori mokyklėlę „Žiburėlis“, kur mažieji lietuviukai lengvai įsisavina ir tobulina lietuvių kalbą, gali augti lietuviškoje aplinko- je.

Amerikos lietuvių Montessori draugija (ALMD) nuo pat įsikūrimo 1958 m. turėjo ir turi svarbiausią tik- slą – skelbti šūkį „Pažinkime kūdi- kį-vaiką“, kurį atrado Maria Mon- tessori. Ilgus metus pažinojome mon- tesorininę a. a. Domicelę Petrutytę, bet dabar, tik po jos mirties, mes ją atrandame. Pasinaudodamos jos ang- lų kalba parašyta knygele „Monte- soriška atmosfera šeimoje – ne tik švitrinio popieriaus raidės“, kurią išvertė ir išleido Lietuvių jauni- mo bendrija „Lituanica“, kas mėne- sį „Drauge“ pateiksime trumpus straipsnius ir atidarysime „duris“ bendravimui, pokalbiams su jaunais tėvais, kuriems rūpi kūdikio-vaiko, ateities kūrėjo(jos), ateitis.

Kas toji Domicelė Petrutytė (1913–2010)

Gimusi 1934 m. Lietuvoje, Domi- celė Petrutytė yra viena iš pirmųjų, baigusi tarptautinius Montessori kursus Nicoje (Prancūzijoje), ku- riuos vedė dr. Marija Montessori. To meto Lietuvos Švietimo ministerija davė Petrutytei leidimą įsteigti pra- džios mokyklą, paremtą montesoriš- ku auklėjimo metodu. Jos stažuotė su dr. Montessori jos vadovaujamoje mokykloje parengė Domicelę dirbti montesoriško auklėjimo auklėtoja ir vedėja. Antrojo pasaulinio karo metu Petrutytė pasitraukė iš Lietuvos, vė- liau savo montesorinę veiklą tęsė Amerikoje.

Montesorinio auklėjimo esmė

Šiuo metu yra kilęs didelis susi- domėjimas, kaip pritaikyti monteso- rinio auklėjimo principus šeimoje. Tik per supratimą ir žinojimą monte-

sorinis auklėjimas tampa kasdie- ninio gyvenimo dalimi, o ne tik ke- liomis valandomis, vaiko praleis- tomis montesorinėje mokyklėlėje. Šis auklėjimas skiriasi nuo to meto- do, koki paprastai įsivaizduojame. Tai nėra mokymas, kurio metu taiso- mos klaidos ir duodami nurodymai. Montessori auklėjimas – tai auklėji- mas, atsižvelgiantis į vaiko savaimi- nį domėjimąsi, pasiryžimą ir troški- mą mokytis tokioje aplinkoje, kur mokymasis teikia malonumą ir džiaugsmą.

Montessori auklėjimas yra pag- rįstas moksliniu vaiko vystymosi ste- bėjimu nuo pat jo gimimo (ir prieš). Jis taip pat vadovaujasi reguliuojan- čiais vaiko kūno, protinio ir dvasinio vystymosi dėsniais, kuriuos nustatė dr. Montessori. Kiekvieną kartą kal- bėdami apie auklėjimą, išsąmonin- kime, kad kalbame ne tik apie vaiko kūną, bet ir apie jo sielą – net ir tada, kai kalbame apie bejėgį kūdikį.

Pradėjusi dirbti su vaikais, dr. Montessori iš anksto netaikė jokios teorijos, kaip paprastai daroma su mokymo metodais. Tiesa, pradžioje ir ji žiūrėjo į vaiką taip, kaip buvo įprasta jos laikais. Tačiau dirbdama ji pamatė, kad natūrali vaiko pri- gimtis nėra tokia, apie kokią buvo kalbama anksčiau. Dr. Montessori

Advento vainikas.

netvirtina, ką nors atradusi. Ji sako: „Tai netiesa, kai sakoma, kad aš sukūriau montesorinį metodą. Aš tik studijavau vaiką ir perėmiau iš jo tai, ką jis man atskleidė.“ Ji save vadina interpretatore.

Jei turite klausimų, kreipkitės į ALMD garbės narę Marytę Kuci-

Žiburiukas skaito su mokytoja.

nienę, parašę jai el. laišką adresu: almd@ziburelis.org. Palikite komen- tarus AMLD tinklaraštyje (blog) <http://montesoriskasauklejimas.blogspot.com/>.

Mokyklėlė „Žiburėlis“

Amerikos lietuvių Montessori mokyklėlė „Žiburėlis“ yra nepelno siekianti mokyklėlė, įsteigta 1983 m. Pasaulio lietuvių centre (Lemont,

nome su kalakuto kūno dalimis ir pačiais paukščiais.

Žiburiukai šventė ir Padėkos dieną. Vaikai vaidino piligrimus, plaukė laivu, po to linksminosi. Daug rašė ir mokėsi raidelių bei skaičių. Daugelis vaikučių gražiai skaito. Jie jau yra susipažinę su poriniais ir neporiniais skaičiais. Vyresni vaiku- čiai mokėsi antros dešimties skai- čius, dešimčių. Jaunesni daug skai- čiaavo iki dešimties.

Gruodžio mėnesį žiburiukai daug kalbėjo apie pasibaigusį rudenį. Žiburiuko mamytė Elenutė Harris papasakojo apie Advento vainiką. Degant žvakelei, vaikučiai galvojo apie gerus darbelius. Kiekvieną sa- vaitę mokyklėlėje buvo uždegta po žvakele. Vaikučiai patys darė Adven- to vainikus, kuriuos kiekvieną sa- vaitę papuošė žvakute. Vaikučiai ruošėsi kalėdinei eglutei, kepė kū- čiukus.

Apie mokyklėlę daugiau suži- nosite apsikanę interneto svetainėje www.ziburelis.org arba paskambinę tel. 630-257-8891.

Kas vyksta mūsų mokyklėlėje

Nuo vasario 1 iki kovo 24 d. „Žiburėlio“ naujų mokinių registra- cija ateinantiems metams.

Kovo 12 d., šeštadienį, nuo 9 val. r. iki 11 val. r. „Žiburėlio“ atvirų durų diena.

Balandžio 10 d., sekmadienį, pagrindinis vėjus ir „Žiburėlio“ metinis renginys „Vakaras tolimuo- siuose rytuose“. („Bodhi Thai Bist- ro“, 6211 Roosevelt, Berwyn, IL.). In- formaciją rasite interneto svetainėje.

Marytė Kuciniene – Amerikos lietuvių Montessori draugijos ilga- metė auklėtoja.

Vilija Garbonkienė – ALMD pir- mininkė.

Žiburiukai mokykloje ruošiasi eglutei.

Regina M. Banionis, gyvenanti Los Angeles, CA, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu paaukojo ir 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Jonas Duncia, gyvenantis Newtown, PA, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą ir paaukojo 50 dol auką. Esame labai dėkingi už paramą.

Vita Neverauskas, gyvenantis Sterling Heights, MI, pratęsdama metinę „Draugo“ prenumeratą paaukojo laikraščiuui paremti 50 dol. auką.

Per bolševizmo imperijos geležinę uždangą

Atkelta iš 5 psl. [Š]iandien minima Vasario šešioliktoji – Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventė. Rokforde pagrindinę kalbą pasakė Amerikos Kongreso rūmų narys [Džonas Endersonas]. Daugelyje Amerikos vietovių Vasario šešioliktoji paminėta sekmadienį: Niujorke, Baltimorėje, Bostone, Klyvlende, Detroite, Čikagoje, Majamyje, Los Anžele ir kitur.

Šalies sostinėje Vašingtone ji buvo paminėta dar anksčiau. Praeitą antradienį Lietuvos šventės proga Lietuvos pasiuntinybė Vašingtone suruošė priėmimą. Atsilankiusius diplomatus, Kongreso narius ir apylinkės piliečius priėmė Lietuvos atstovas. Lietuvos klausimu pasisakė Kongreso narys iš Pensilvanijos [Denio Flod]. Be jo ketvirtadienį Atstovų rūmuose pareiškimus apie Lietuvą padarė apie keturiasdešimt kitų Amerikos Kongreso narių. Tarp jų buvo Atstovų rūmų respublikonų lyderis [Dželd Fodiš] iš Mičigano. Demokratas [Vei Medl] iš Luizianos, atstovai iš Pensilvanijos, iš Ilinojaus ir kitur. Senate ketvirtadienį pareiškimą apie Lietuvą padarė senatorius [E... Domini] iš Kolorado, o anksčiau apie Lietuvą Senate pasisakė senatorius [Brukas], [Kenedis], [Hemfris], [Tatas] ir kiti. Vasario šešioliktają Lietuvos diena paskelbė įvairių valstijų gubernatoriai: [Mas(...)], [Mičigano], (...) ir kiti. Panašiai padarė ir keleto didmiesčių burmistrai.

Populiariausias tarp užsienio radijo laidų klausytojų Rygos gamybos radijo imtuvas VEF 201, skirtas vietiniam vartojimui su 25, 31, 41, 49 ir 52 m. trumpų bangų kontūrais.

Romo Sakadolskio pranešimais iš Čikagos Lietuvos nepriklausomybės minėjime (...) vasario tryliką dieną, šeštadienį, buvo žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimas prie žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo Jaunimo centro sodelyje. Vasario keturioliką dieną, sekmadienį, buvo iškilmingos pamaldos Lietuvos katalikų švento Kryžiaus bažnyčioj. Šventas Mišias atnašavo vyskupas Vincentas Brizgys. Mišių metu giedojo ansamblis, diriguojamas muziko Petro Armono. Iškilmingas Vasario šešioliktosios dienos minėjimas buvo surengtas erdvioje lietuvių Marijos aukštesniosios mokyklos salėje. Minėjimą atidarė Čikagos Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, kunigas Adomsas.

Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos himnus sugiedojo solistė Roma [Mastienė], invokacijas, prašant Dievo palaiminimo, atliko katalikų kunigas Edvardas Abromaitis ir evangelikų kunigas Kostas Gurgulis. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą skaitė Lietuvos kariuomenės kūrėjas, savanoris Stasys Petkevičius. Lietuvos generalinis konsulas daktaras Petras Daužvardis savo kal-

boje pabrėžė pavergtųjų tautų laisvės troškimus ir nepakeičiamą lietuvių ryžtą išsivaduoti iš sovietinės okupacijos. Lietuva yra susovietinta. „Lietuvių tauta surakinta ir saugoma sovietinės kariuomenės ir policijos. Už tautą kalba pavergėjai. Kaip gerai mes atsimename komisaro Molotovo pareiškimą, kad Lietuva, Latvija ir Estija nebus sovietizuojamos, kad plepalai apie sovietizaciją yra tiktai abiejų kraštų priešų (?) antisovietinės provokacijos. Mes taip pat labai gerai žinome, kaip Sovietų Sąjunga tvirtino ir tvirtina, melavo ir meluoja pasauliui, kad lietuvių tauta laisvu noru įsijungė į Sovietų Sąjungą ir ten jaučiasi labai gerai.

Mieli tautiečiai, reiškiamo tvirtą pasmerkimą Sovietų Sąjungai ir, kaip pradžioje mano žodžio suminėti pareiškimai liudija, kuriuos vainikuoja Amerikos valstybės sekretoriaus baigiamasis žodis, kad yra pripažįstamas lietuvių tautos apsisprendimas laisvai ir savarankiškai gyventi savo žemėje, pripažįstamas Lietuvos valstybės egzistavimas.”

Minėjimo metu žodį tarė Lietuvos jaunosios kartos atstovas Antanas Razgaitis iš Klyvlendo miesto. „Šiandien minime Vasario šešiolik-tąją, tą dieną, kada Lietuva pasiskelbė nepriklausoma. Po šimtus metų trukusios vergijos Lietuva vėl pateko į laisvę. Bet tai irgi pasirodė tik laisvės akimirka. Tad Lietuva laisvės akimirkos veltui nepraleido, tuojau pat kibo į darbą, pastatė tvirtą ir teisingą valstybę. Devyniasdešimt procentų Lietuvos piliečių balsavo rinkimuose, kuriuose buvo sudarytas Steigiamasis Seimas. Iš visų šimto dvylikos atstovų pusė dar nebuvo sulaukę trisdešimties metų amžiaus. Taip buvo išreikštas didelis pasitikėjimas jaunimui ir jaunoms idėjoms. Vietoj tikėto karaliaus Lietuva pasirinko demokratinės formos valdžią. Asmens teisę patvirtino Konstitucija, sudaryta žemės reformos programa. Kultūra bei mokslas, ekonomija žengė ne žingsniais, bet šuoliais. Jaunos širdies užsidegimu siekiame tą laisvės akimirką susigrąžinti ir padaryti iš jo(s) amžiną laisvo gyvenimo grožį.”

Anglų kalba kalbėjo iš Vašingtono atvykę Amerikos Kongreso atstovai [Luman Pučinski] ir [Morgan (...)]. [Luman Pučinski] paminėjo rezoliuciją, kuria siekiama Amerikos pakrančių laivą [Vidželand] pavadinti laisvės siekusio lietuvio Simo Kudirkos vardu. Kalbos pabaigoje pasakė, jog pasaulis laisvas nebus tol, kol bus pavergtą lietuvių tauta.

(...) Minėjimo oficialiosios dalies pabaigoje buvo perskaitytos ir priimtos rezoliucijos, kurios pasiūstos valstybės sekretoriui Viljamui [Rodžersui] ir Amerikos Senatui bei Kongreso nariams. Po trumpos pertraukos buvo meninė dalis, kurią atliko Čikagos lietuvių jungtinis choras ir plačiai žinomo „Dainavos” ansamblio Gimimo šventos Mergelės Marijos parapijos [Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos] choras, „Lietuvos Vyčių” choras „Aidučiai”, moterų ansamblis. Jungtiniam chorui vadovavo muzikas Petras Arminas.

Jonas Česnavičius – Sūduvos kil-mės vilnietis, buvęs tremtinys, pensininkas, Vilniaus sąjūdžio, MLRT tarybos, LPKTB narys.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKI LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLI LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANT LIGOS

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

„Gintarinis obuoliukas” – MLM mokytojai E. Kunickienei

ASTA ZIMKIENĖ

Atkelta iš 1 psl. Astą Alinkevičienę, Rasą Valančiūtę, Taiydą Chiapettą, Jovitą Čepronienę, Aušrą Jasaitytę-Petry, Giedrę Savukynienę, Redą Dismonienę ir nugalėtoją Eriką Kunickienę.

Kuo gi išsiskyrė ši jauna, daili, šviesiaplaukė mokytoja iš didžiulio būrio pasiaukojančių lituanistinių mokyklų mokytojų? MLM duris šeštadieniais Erika varsto jau vienuoliktą kartą. Nuo vaikystės norėjusi tapti mokytoja, baigusi Šiaulių pedagoginį institutą Lietuvoje ir atvykusi į Ameriką tęsė mokslus. Čia studijavo Dominican University, įgydama matematikos mokytojos magistro laipsnį. Su vyru Žilvinu nepriekaištingai augindama keturis vaikučius – Tadą, Eliną, Emilią ir Tomą, suranda laiko ir noro savo trečiuokus maironiukus metai iš metų vesti lietuviškos kalbos, kultūros, istorijos takeliais. Kunickų šeimą sekmadieniais pamatysi jaunųjų Ateitininkų susitikimuose, savaitės metu Eriką sutiksi vedančią pamokėles lietuviškame darželyje, kur jos akeles išplėtę klauso trimečiai ir keturmečiai. Kolegos ir pažįstami, draugai ir mokiniai šią pedagogę laiko tikros mokytojos pavyzdžiu – Erikos darbe ir asmenybėje susikaupimas ir ramybė, draugiškumas ir profesionalumas atsispindi.

Juozas Mikulis, gyvenantis **Westchester, IL**, pratęsdamas metinę „Draugo” prenumeratą paaukojo laikraščiui 75 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

SKELBIMAI

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško papildomo darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.

* **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

* **19 m. mergina** ieško vaikų priežiūros darbo. Gali padėti ruošti namų darbus, tvarkyti namus, padėti vyresniems žmonėms. Tel. 708-691-4781.

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja automobilį, skaniai gamina maistą. Tel. 630-674-1545.

* **Moteris** ieško darbo prižiūrėti pagyvenusius žmones. Patirtis, rekomendacijos. Gali prižiūrėti ir vaikus. Tel. 773-761-9261 Angelė.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių slaugos darbo su gyvenimu. Didelė patirtis, legalūs dokumentai. Gali išleisti atostogų nuo balandžio mėnesio (bet kurioje valstijoje). Siūlyti įvairius variantus. Tel. Lietuvoje +370-647-65077 arba 630-730-2132.

KNYGŲ LENTYNA

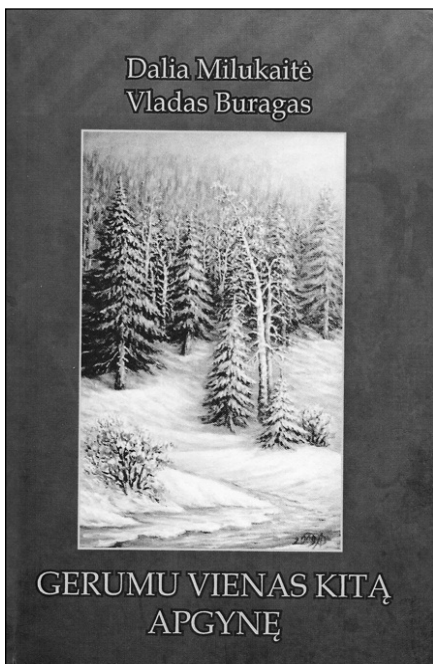
Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

„Gerumu vienas kitą apgyne“

Vyro ir žmonos poezijos rinktinė

EDVARDAS ŠULAITIS

„Gerumu vienas kitą apgyne“ – tokiu pavadinimu neseniai Lietuvoje išleista Vlado Burago ir Dalios Milukaitės (vyro ir žmonos) eilėraščių rinktinė. Tai yra gana didoka (124 psl.) knyga kietais viršeliais. Pirmąjį viršelį papuošia žiemą vaizduojantis dailininkės Antaninos Dapkutės-Pukėnienės, kuri iliustravo ir visą leidinį, piešinys.

Metrikoje apie leidinį taip rašoma: „Bendroje eilėraščių rinktinėje poetų duetas sudėjo savo brandžiausius eilėraščius iš ankstesnių bendrų rinkinių ir pluoštelį naujų eilėraščių, kuriuose vyrauja meilės lyrika žmogui, Tėvynei, tėviškei. Poetiniiais reginiais ir vaizdingais epitetais sugretinama vienas po kito einanti dviejų mylinčių ir mylimų žmonių lyrika, o jų asmeninė laimė nublinksta prieš didelį pasiaukojimą poezijos mūzai.“

Šiais žodžiais pasakyta turbūt viskas. Kadangi abu autoriai nėra literatūros specialistai (Vl. Buragas Vilniaus universitete įgijo kibernetikos specialybę, o D. Milukaitė yra akių gydytoja), tai ypatingų kūrybinių plonybių rinktinėje ieškoti nereikia. Tačiau jų kūryba yra tikrai nesumeluota, einanti iš širdžių gilumos.

Knygų autorius, redaktorius, visuomenininkas

Iš šio dueto ypatingai pažymėtinas yra Vl. Buragas (gimęs 1953 m. Švitrūnų kaime, Vilkaviškio rajone, 1971 m. baigęs Kybartų K. Donelaičio vidurinę mokyklą (dabar – gimnazija). Kaip minėta, studijavo Vilniaus universitete, 1977 m. spaudoje pasirodė pirmieji jo literatūriniai darbai. Nuo 1997-ųjų jis – Lietuvos nepriklausomųjų rašytojų sąjungos narys, o nuo 2000-ųjų – jos pirmininkas. Yra suredagavęs daugiau kaip 50 poezijos rinkinių, almanachų, rinktinių. Kelių laikraščių redaktorius (šiuo metu redaguoja mėnraštį „Gintaro gimtinė“). Yra laimėjęs ne vieną literatūrinį konkursą. 2010 m. jam suteiktas meno kūrėjo statusas.

Vl. Buragas yra Amerikos biografijų instituto stebėtojų tarybos narys Lietuvai (nuo 2001 m.), apdovanojamas Jungtinės kultūros konvencijos (JAV) Garbės legiono medaliu (2008), Amerikos biografijų instituto Aukso medaliu (Lietuvos kultūrai, 2010), Kauno miesto savivaldybės „Santaros“ Garbės ženklu ir kt. Priklauso ir Lietuvos žurnalistų sąjungai išeivijoje.

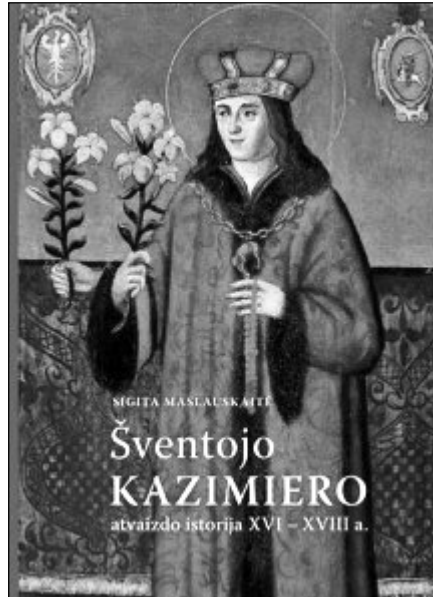
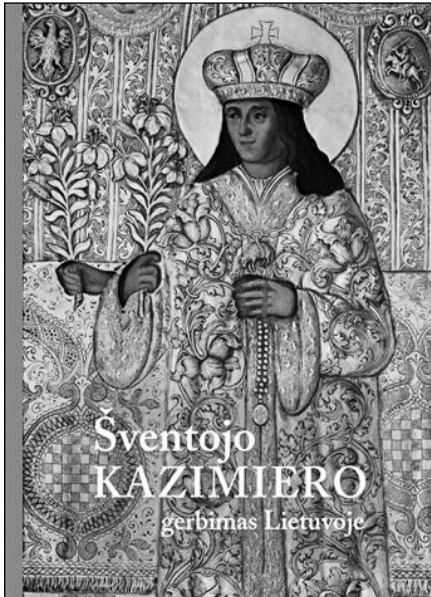
Gydytoja ir poetė

Dalia Milukaitė (gim. 1949 m. Šeštokuose, dabar – Lazdijų rajonas) savo veikla nenusileidžia vyrui. Ji 1967 m. yra baigusi Šeštokų vidurinę mokyklą, 1974-aisiais baigė Kauno Medicinos institutą, ilgą laiką dirba akių gydytoja.

Pirmą poezijos rinktinę – „Virš pilkos dienos“ – išleido 1990-aisiais. Iš viso yra išleidusi daugiau negu 10 poezijos knygų (kai kurios kartu su vyru Vl. Buragu). Taip pat yra išleidusi 4 achrostikų rinktines ir 3 knygutes vaikams. Dvi knygos išleistos Brailio raštu, o taip pat ir garsinė poezijos knyga.

D. Milukaitė yra gavusi galybę apdovanojimų bei pažymėjimų.

Šią knygą 300 egz. tiražu išleido ir spausdino UAB „Printėja“, išikūrusi Kaišiadoryse. Spaudos darbas geras – leidinį yra miela paimti į rankas. Jis įdomus tiems, kurie mėgsta nuoširdžią, suprantamą poeziją.

Dvi naujos knygos apie šventąjį Lietuvos globėją

Šventojo Kazimiero dienos išvakarėse pristatytos dvi naujos knygos – Neringos Markauskaitės ir Sigitos Maslauskaitės sudarytas katalogas „Šv. Kazimiero gerbimas Lietuvoje“ ir Sigitos Maslauskaitės monografija „Šv. Kazimiero atvaizdo istorija XVI–XVIII a.“. Didelio formato, spalvotos, nuotraukomis iliustruotos knygos – tai bene pirmas toks išsamus kalbėjimas apie Lietuvos šventojo atvaizdų kismą ir gerbimo tradicijas.

Kataloge skaitytojai ras gausybę iliustracijų, rodančių, kaip šventas Kazimieras buvo gerbiamas ir įamžinamas lietuvių. Nuo šventų paveikslėlių, monstrancijų iki šventajam Kazimierui skirtų altorių bei bažnyčių. Knyga taip pat pristato įvairias brolijas, moterų vienuolijas, šventojo Kazimiero vardu pavadintas mokyklas, žmones, ypač gerbusius šventąjį Kazimierą. Kataloge daugiausia įamžinti dviejų šventąjį ir jo laikmetį pristančių parodų rodiniai. Šios parodos buvo surengtos 2004-aisiais, jubiliejiniais švento Kazimiero metais Lietuvos nacionaliniame muziejuje. Taip pat katalogas „Šv. Kazimiero gerbimas Lietuvoje“ praturtinta įvairių paminklų bei statinių nuotraukomis bei aprašymais. Juos važinėdami po Lietuvą rinko ir kūrė Neringa Markauskaitė bei fotografas Kęstutis Stoškus.

Kita nauja knyga – Sigitos Maslauskaitės monografija „Šv. Kazimiero atvaizdo istorija XVI–XVIII a.“. Knyga pasakoja apie tai, kokie buvo šventojo Kazimiero atvaizdai beveik tris šimtmečius iki Lietuvos ir Lenkijos Respublikos žlugimo. Kodėl ir kaip atvaizdai kito einant laikui, ką slepia atskiros detalės, kodėl šalia šventojo imti vaizduoti angelai ar tam tikri ženklai – rožė, lelija, kryžius ar rožinis.

„XVIII a. šventasis Kazimieras yra putlutas, paprastas bajoras. Na, akys gali būti pakeltos į dangų, bet

visiškai nėra to blyškumo, liesumo, askezės, kuri suvokiama paviršutiniškai, formos prasme. Šventasis Kazimieras man kartais pasirodydavo kaip tėvas Braun, Gilbert Keith Chesterton detektyvų veikėjas. XVIII a. tikinčiajam reikia tokio. Keista į juos žiūrėti šiandien, bet jeigu dar skaitai tekstus, kurie palydi tuos atvaizdus, nustembi ir džiaugiesi to laikotarpio tikinčiojo tikėjimu, tokiu Kazimiero naudingumu ir reikalingumu jo gyvenime“, – „Vatikano radijui“ sakė monografijos autorė Sigita Maslauskaitė.

Vilniaus dailės akademijos Dailėtyros instituto vyresniosios darbuotojos, menotyrininkės Rūtos Janonienės teigimu, ši knyga – tai tarsi vadovėlis, kuris padės geriau suprasti krikščioniškąjį meną, paaiškins, kaip reikia jį „skaityti“, kaip atspėti tikrąsias reikšmes. Taip pat monografija ypatinga tuo, kad neapsiriboja vien Lietuvoje išlikusiais šventojo atvaizdais. Autorė, rašydama darbą, aplankė Italiją, Prancūziją, Lenkiją, kitas šalis, jų šventoves bei bibliotekas.

„Sigita Maslauskaitė giliai ir išsamiai paaiškino tų atvaizdų kitimo aplinkybes ir priežastis, ko taip sistemingai ir nuosekliai iš tiesų iki šiol nebuvo padaryta. Ir čia jau galima būtų pasakyti, kad Lietuvos menotyroje tai nebuvo padaryta apie joki kitą šventąjį. Tarsi Kazimieras yra pirmasis, kurio įvaizdis ir jo kitimas istorijos tėkmėje per kelis amžius yra papasakotas labai nuosekliai, išsamiai“, – kalbėjo menotyrininkė Rūta Janonienė.

Šios Lietuvos nacionalinio muziejaus knygos turėtų sudominti ne tik menotyrininkus ar ypatingus šventojo Kazimiero gerbėjus, bet ir paprastus tikinčiuosius, kurie nori atkurti ryšį su šventuoju bei geriau suprasti bažnytinį meną.

„Vatikano radijas“

Prezidentė ir premjeras – darnus dvejetas?

Atkelta iš 2 psl. savo kapitalą, liko tik atskirtu įvykių stebėtoju. Be to, D. Grybauskaitė ne itin daug kuo rizikuoja, remdama Vyriausybę. Prezidentas kalba per iškilmingiausias tautos šventes, atstovauja šaliai užsienyje, gali nutarti, kada kalbės bei kokiomis temomis. Ir skirtingai nuo premjero, Vyriausybės, net ir Seimo, jis nepriverstas priimti sprendimų jautriausiais krašto klausimais kaip mokesčių, sveikatos ar socialinės apsaugos politika. Tad prezidentas visada geba greitai atkurti savo populiarumą. D. Grybauskaitei kartais

priekaištaujama, kad ji per lengvai pasiduoda populizmo vilionėms. Akivaizdu, kad nevisada.

Alfa.lt

Kęstutis K. Girknius – žurnalistas, publicistas, politikos apžvalgininkas, pedagogas, istorikas. Dirbo „Laisvosios Europos“ radijuje, buvo „Laisvosios Europos“ radijo lietuvių ir centrinių žinių tarnybų direktorius. Nuo 2007 m. dėsto Vilniaus universitete. Lietuvos katalikų mokslų akademijos narys.

Irene Kuras Checcina, gyvenanti **Palos Heights, IL**, pratęsė laikraščio prenumeratą ir kartu paaukojo „Draugui“ dosnią 100 dol. auką. Labai ačiū, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

A † A
ZENONAS REKAŠIUS

Mirė 2011 m. vasario 14 d.
Gimė Panevėžyje 1918 m. sausio 1 d. Baigė Lietuvos gimnaziją Ingolstad'te, Vokietijoje. Amerikoje studijavo Wayne State universitete Detroit, išgijo bakalauro laipsnį iš elektronikos inžinerijos 1954 m. Purdue universitetas suteikė jam Ph.D. laipsnį 1960 m. ir nuo 1960 m. iki 1964 m. dėstė Purdue universitete. Nuo 1964 m. iki 1995 m. buvo profesorius Northwestern universitete. Aktyviai dalyvavo lietuvių veikloje, Santaros Šviesos federacijoje. Buvo vienas iš „Akiračių“ mėnraščio steigėjų ir ilgą laiką buvo vienas iš redaktorių.
Giliai liūdi: žmona Aldona Damašiūtė, duktė Lilija ir žentas Viktoras Martinkai, sūnus Rimas ir marti Marytė (Adamonytė), sūnus Vydas, anūikai Aldona, Krista, Melissa, Danielius, Stefanija, Nykolas ir Matthew, svainiai Gediminas, Juozas ir Vytas Damašiai su šeimomis bei kiti giminės ir draugai.
Vietoje gėlių, prašom aukoti Čikagos lituanistinei mokyklai, „Saulutei“ arba „Vaiko vartai į mokslą“.
Velionis bus pašarvotas penktadienį, vasario 18 d. nuo 4 v. p. iki 9 v. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave., Lemont, IL.
Ten pat įvyks atsisveikinimas šeštadienį, vasario 19 d. 10 val. ryto. Po atsisveikinimo, Zenonas bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.
Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse, atsisveikinti su Zenonu.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A
RITA RIŠKIENĖ-
RUZGAITĖ

Mirė 2011 m. vasario 16 d.
Gimė 1956 m. vasario 12 d. Gary, IN.
Gyveno Burr Ridge, IL, anksčiau Palos Hills, Čikagos Marquette Park apylinkėje, Merrillville, IN.
Nuliūdę liko: vyras Jurgis, sūnus Justinas su žmona Jennifer, sūnus Paulius, sūnus Antanas, tėvas Vladas, sesuo dr. Linda su vyru Ričardu, brolis dr. Edvardas su žmona Dalia ir jų vaikais bei kiti giminės.
Velionė buvo viena iš Pasaulio lietuvių centro, Lithuanian Mercy Lift, Lithuanian Hot Line, steigėjų.
A. a. Rita bus pašarvota penktadienį, vasario 18 d. nuo 3 v. p. iki 9 v. v. Pal. Jurgio Matulaičio misijoje.
Šv. Mišios už velionę bus aukojamos šeštadienį, vasario 19 d. 11:15 val. ryto. Po Mišių a. a. Rita bus palaidota Tautinėse lietuvių kapinėse.
Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Tėveliui

A † A
Dr. ZENONUI REKAŠIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo sūnų RIMĄ REKAŠIŲ su šeima ir visus gimines bei artimuosius.
*Čikagos lituanistinės m-los tėvų komitetas,
mokytojai ir mokiniai*

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!
„DRAUGĄ“ atmintime savo testamentu.

A † A
ČESLOVAS GELEŽIŪNAS

Mirė 2011 m. vasario 11 d.
Gimė 1935 m. rugsėjo 24 d. Kybartuose.
40 metų gyveno Marquette Park ir 12 metų Lake Thunderbird.
Į Ameriką atvyko 1950 m.
Liūdesyje liko: žmona Alma, sūnūs Algis ir marti Nancy, Jonas ir Antanas, brolis Jurgis su žmona Rosita ir jų dukterys Lisa Nantais, Angela Ieeber ir Karen Meehan su šeimomis; brolienė Danutė Lietuvoje su šeima, svainės (žmonos seserys) Elena Lapėnas ir Vera Antoniadis su šeimomis; Nancy mama Dorothy Paveela; giminaitė Birutė Rygertienė su šeima bei giminės Lietuvoje.
A. a. Česlovas buvo sūnus a. a. Vlado Geležiūno ir a. a. Julijos Geležiūnienės Ivanauskienės, ir jos vyro a. a. Antano Ivanausko, brolis a. a. Algimanto ir a. a. Bernardo Lietuvoje.
A. a. Česlovas daug metų priklausė „Dainavos“ ansambliui. Velionis buvo pašarvotas sekmadienį, vasario 13 d. Palos-Gaidas laidojimo namuose, 11028 S. Southwest Hwy. (7700 W.) Palos Hills, IL.
Laidotuvės įvyko pirmadienį, vasario 14 d.
A. a. Česlovas buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. David Gaidas, tel. 708-974-4410

A † A
RAIMUNDAS ADOMAS ŽIČKUS

Po sunkios ligos mirė 2011 m. vasario 1 d., Nashua, New Hampshire.
Gimė 1941 m. gegužės 6 d. Lietuvoje.
Tėvai a. a. Povilas ir Elena Žičkai.
Liūdi žmona Nancy, posūnis Scott Peacock ir žmona Suzan, anūikai Jamie ir Mason, posūnis Ross Peacock; brolis Tomas Žičkus su žmona Carol ir sūnus Jeffrey, duktė Carrie su vyru Jay Cashman; Amerikoje pusėsėsės Dalia Žilinskienė, Nijolė Biliūnienė ir Irena Bandera su šeimomis, giminės Lietuvoje.
Laidotuvės privačios.

Nuliūdę artimieji

A † A
ANNE STONIKIENĖ ROLANDER
KABLIAUSKAITĖ

Mirė 2011 m. vasario 14 d.
Gimė Lietuvoje, Trakų apskrities, Žebertonių kaime.
Gyveno Downers Grove, IL, anksčiau Fort Myers, FL.
Nuliūdę liko: sūnus Paulius Stonikas su žmona Marija; sūnus Markus Stonikas; anūikai Ričardas ir Kristina; brolis Henrikas su žmona Monika; sesuo Vanda Braždžiūnienė; švogeris dr. Jorge Galante; daug dukterėčių ir sūnėnų; buvęs vyras Leonas Stonikas.
A. a. Anne buvo žmona a. a. Svante Rolander, M.D., Ph.D., sesuo a.a. Sofijos Galante, svainė a.a. Antano Braždžiūno.
Velionė bus pašarvota penktadienį, vasario 18 d. nuo 3 v. p. iki 9 val. vak. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL.
Laidotuvės įvyks šeštadienį, vasario 19 d. 9:30 val. ryto iš Petkus Lemont laidojimo namų a.a. Anne bus palydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po šv. Mišių a. a. Anne bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.
Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600
arba www.petkusfuneralhomes.com

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB Lemonto apylinkės valdyba** ir Pasaulio lietuvių centro administracija visus maloniai kviečia į Lietuvos Nepriklausomybės – Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios – minėjimą, kuris vyks Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont IL 60439) vasario 20 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Prelegentas dr. Jonas Prunskis skaitys pranešimą „Lietuvos Nepriklausomybė – dabartinės problemos, mūsų viltys ir mūsų įnašas“. Minėjimo metu bus įteiktos JAV LB Švietimo tarybos Švietėjo premijos buvusiai Maironio lituanistinės mokyklos direktorei Audronei Elvikienei ir Čikagos lituanistinės mokyklos direktorei Jūratei Dovilienei. Meninėje programoje – pučiamųjų orkestras „Gintaras“, smuikininkas Kipras Tarela, solistė Daina Fischer. Vaišinsimės kava ir užkandžiais.

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) vasario 20 d. 10:30 val. r. šv. Mišiose bus paminėta Vasario 16-oji. Iškilmingoje eisenoje dalyvaus Generolo T. Daukanto jūrų šaulių rinktinė, Algimanto Barniško vadovaujamas choras bei Joanos Drutytės vadovaujama lektorių grupė. Šv. Mišias atnaušaus kun. dr. Kęstutis Trimakas. Po Mišių parapijos salėje vyks Vasario 16-osios minėjimas. Kalbės advokatas Saulius Kuprys. Meninę programą atliks dainininkė Aldegunda. Po minėjimo – pietūs.

Joana Drutyte

■ **Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės** parapija (5219 South Wolf Rd., Western Springs, Illinois, 60558) vasario 20 d., sekmadienį, 11:30 val. r. kviečia visus į Vasario 16-osios minėjimą ir linksimą „Lietuvišką popietę“ su gardžiais cepelinais, lietuviška muzika bei dainomis. Kviečiame pasipuošti lietuvišku drabužiu ir dalyvauti šventėje! Atviros durys visiems!

■ **Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga (ALIAS)** kviečia visus slidinėjimo mėgėjus sekmadienį, vasario 20 d., atvykti į Alpine Valley Resort (2501 Country Rd. D Elkhorn, WI 53121; tel. 800-227-9395; svetainė www.alpine-valleyresort.com). Jei nesusitiksime slidinėjant, pasimatysime 1 val. p. p. pirmo aukšto kavinėje. Keltai veikia nuo 9 val. r. iki 5:30 val. p. p. Smulkesnė informacija tel. 773-450-4180.

■ **Lietuvos vyčių 112 kuopa globos** Vidurio Vakarų apygardos Lietuvos vyčių

suvažiavimą. Šv. Kazimiero šventės pamaldos vyks kovo 6 d. 12:15 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. 1:30 val. p. p. „Seklyčioje“ pietūs ir susirinkimas. Kaina – 15 dol. asmeniui. Apie dalyvavimą iki vasario 25 d. prašome pranešti Reginai Juškaitis tel. 708-422-3541.

■ **Vasario 25 d., penktadienį, Dailės** muziejaus patalpose, PLC, Lemont, IL, 7 val. v. vyks Daivos Markelytės knygos „White Field, Black Sheep“ pristatymas. Rengia Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyrius. Daugiau informacijos pas fil. Viliją tel. 708-567-9611.

■ **Maloniai kviečiame kartu paminėti** mūsų gimtadienį! Teatralizuotas tautinių šokių kolektyvo „Suktinis“ koncertas vakarone Jaunimo centro didžiojoje salėje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vasario 26 d. pradžia 7 val. v. Vakaronėje dalyvauja teatro sambūris „Žaltvykslė“. Daugiau informacijos rasite „Facebook“ svetainėje „Tautiniu sociu kolektyvas suktinis“.

■ **Kviečiame visus dalyvauti Pasaulio** lietuvių centro (PLC) metiniame narių susirinkime, kuris vyks sekmadienį, vasario 27 d., 12:30 val. p. p. PLC didžiojoje salėje. Registraciją ir įgaliojimų patikrinimą pradėsime 10 val. r.

■ **Vasario 27 d., sekmadienį, JAV LB** Waukegan-Lake County apylinkė švęs Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Šv. Mišios – 2 val. p. p. St. Andrew Lutheran Parish (10 South Lake St. (Route 45), Mundelein, IL 60060). 3 val. p. p. – iškilmingas minėjimas. Prelegentė dr. Dalia Cidzikaitė, dienraščio „Draugas“ vyriausioji redaktorė. Įėjimas nemokamas.

■ **Mažosios Lietuvos lietuvių draugija** Čikagoje maloniai kviečia į tradicinį „Užgavėnių šiupinį“. Jis vyks kovo 5 d., šeštadienį, 6 val. v. Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje. Meninę programą atliks Čikagos lietuvių tautinis šokių kolektyvas „Suktinis“, bus vakarienė, šokiai, kuriems gros Algimanto Barniško orkestras. Stalus prašoma užsisakyti iš anksto pas Ramūną Buntiną tel. 630-969-1316.

■ **Gavėnios susikaupimas vyks kovo 12** d. nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p. Ateitininkų namuose. Registruotis tel. 630-257-8087 (Vida Maleiškienė).

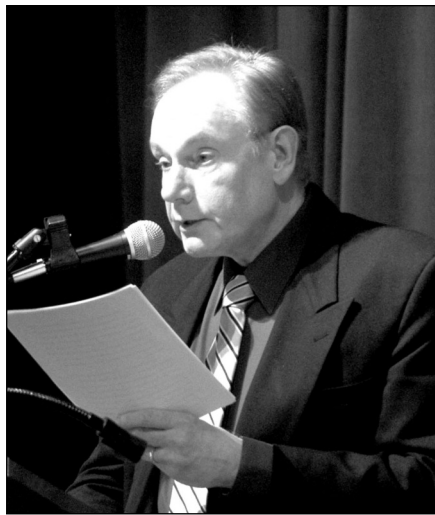
■ **Lietuvių rašytojų draugija gegužės 6** d., penktadienį, 7 val. v. kviečia į žurnalisto Algio Vaškevičiaus knygos „Amerika: ir tolima, ir artima“ sutiktuves Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Sutiktuvsė dalyvaus knygos autorius A. Vaškevičius.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Vasario 27 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** American Legion Post 430 (7430 Broadway Merrillville, IN) ALT'as, Vyčiai ir JAV LB East Chicago apylinkė kviečia švęsti Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Pranešėja – Karoline Raulickytė-Stiglich. Meninę programą atliks Ligita ir Algimantas Barniškiečiai. Vaišinsimės lietuviškais patiekalais.

Skaistė Aniulienė

Dr. Audrius Plioplys

Šių metų vasario 13 d., sekmadienį, įvyko Lietuvos Valstybės atkūrimo dienos minėjimas, kurį surengė Amerikos Lietuvių Taryba bei LR generalinis konsulas Čikagoje, parėmė Čikagos Jaunimo centras. Šventės metu buvo giedami himnai, tylos minute pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę, Čikagos lituanistinės mokyklos mokinės Indrė Viršinskaitė ir Dorutė Aleksonytė perskaitė Nepriklausomybės aktą, į susirinkusius sveikinimo žodžiu kreipėsi LR generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė.

Prelegentui Paul A. Goble dėl ligos neatvykus į šventę, jo pranešimą perskaitė dr. Audrius Plioplys. Pranešime pabrėžiama nuoseklus JAV vadovybės požiūris nepritariant Lietuvos anekesijai bei vėliau palaikant jos nepriklausomybės siekį, pažymėtas Amerikos lietuvių vaidmuo aktyviai kovojant dėl Lietuvos valstybingumo atkūrimo. Prelegento nuomone, ypatingos svarbos turėjo tai, jog mūsų tautos kova dėl nepriklausomybės buvo taiki bei rėmėsi aukščiausiomis moralinėmis vertybėmis, kurios rado stiprų atgarsį plačiuose JAV visuomenės sluoksniuose.

Kultūrinę programą pristatė Algimanto Pumpučio vadovaujamas pučiamųjų orkestras „Gintaras“ bei solistai Virgis Gražulis, Nijolė Penikaitė ir Rasa Zubreckaitė. Programos metu skambėjo populiarios lietuviškos melodijos, o pabaigai susirinkusieji atsistojo drauge giedojo „Lietuva brangi“.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

Šeštadienį, vasario 12 d., Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago) atidaryta amerikiečių menininkų Peter ir Solvei Stohl paroda „Kauno vaizdai“. Paroda veiks iki kovo 5 d. Maloniai kviečiame apsilankyti, pasigrožėti paroda ir įsigyti tušo/akvarelės paveikslų, nuotraukų. Muziejus atidarytas kasdien, nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p.

Nuotraukoje (iš kairės): dailininkai Peter Stohl, Solvei Stohl ir muziejaus prezidentas Stanley Balzekas, Jr.

Daugiau informacijos tel. 773-582-6500 arba www.balzekasmuseum.org

Muziejaus archyvo nuotr.

Vytas ir Ramona Ramūnai iš Miami FL, bei Al Karasa iš Baldwin, MD, „Draugui“ padovanojo knygų, už kurias nuoširdžiai dėkojame.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747